БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 274 (19.650). • 1986 йил 4 декабрь, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ-ХАЁТГА!

ҲАР БИР ОИЛАГА — АЛОҲИДА КВАРТИРА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети программавий вазифа—ҳар бир оилани алоҳида квартира билан таъминлаш вазифасини илдам ҳал этиш юзасидан Горький автомобиль заводи ибратига эргашган В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи, КПСС XXV съезди номли Наманган машинасозлик заводи, КПСС XXV съезди номли Самарқанд химия заводи, Урганч ёғ-мой комбинати коллективларининг ташаббусини маъқуллади.

Партия даъватига жавобан

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГИЯ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи коллективи КПСС XXVII съезди қарорларини бажара бориб, партиямизнинг совет кишиларининг уй-жой шароитларини яхшилаш йўлларини қидириб топиш тўғрисидаги даъватига жавобан, барча маблағлар ва имкониятлардан фойдаланиб, кооператив ва якка тартибда уй-жой қуришни ривожлантириб, 1996 йилга қадар заводнинг уй-жойга муҳтож оилаларини уй билан таъминлаш мажбуриятини олди.

Бу вазифани бажариш учун қуйидагиларни амалга ошириш назарда тутилмоқда:

1996 йилгача 27,2 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топшириш таъминланади. Бунга заводнинг ўз кучлари — хўжалик усули билан қурилишни кескин даражада ошириш эвазига эришилади. Ремонт-қурилиш цехининг базасини кенгайтириш мўлжалланмоқда.

12,8 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширишни мўлжаллаётган ёшларнинг уй-жой кооперативини тузиш назарда тутилмоқда.

Қурилиш ташкилотлари билан тўғридан-тўғри шартномалар тузиш ҳисобига 20 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширишга қарор қилинди.

Қурилишда шериклик йўли билан иштирок этиш мақсадида СССР Қора металлургия министрлигининг маблағларини шаҳар ижроия комитетига ўтказиб, завод меҳнаткашлари учун 104 минг квадрат метр уй-жой олиш мўлжалланмоқда.

Корхона коллективи Волжск автомобиль заводининг қурилиш объектларига меҳнаткашларни кенг кўламда жалб этиш тўғрисидаги ташаббусини қўллаб-қувватлади.

Қўшимча тарзда шахсий уй-жойлар ва кооператив квартиралар қуриш ҳам мўлжалланмоқда, бу тадбир 300 оиланинг эҳтиёжини қондириш имкониятини беради.

Мажбуриятлар завод коллективининг умумий йиғилишида қабул қилинган.

Инсон омили активлашади

КПСС XXV СЪЕЗДИ НОМЛИ НАМАНГАН МАШИНАСОЗЛИК ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

КПСС XXV съезди номли Наманган машинасозлик заводи коллективи 1986 йилнинг ўн ойи плани ва социалистик мажбуриятларини барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бажарди. Корхона меҳнаткашлари беш йилликнинг охиригача маҳсулот ишлаб чиқаришни қарийб икки баравар оширишга қарор қилдилар. Белгиланган марраларга эришишда инсон омилини активлаштириш муҳим дастур бўлади.

Завод ҳар йили ўз улушини қўшиш билан уй-жой қурилишида иштирок этади. Ўн биринчи беш йилликда юз нафардан кўпроқ оиланинг уй-жой шароитлари яхшиланди. 1986 йилнинг ўн ойи мобайнида завод ходимларининг 21 оиласига квартиралар ажратилди.

Горький автомобиль заводи коллективининг ибратига эргашган корхона коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 1996 йилгача ҳар бир оилани шинам квартира билан таъминлаш мажбуриятини олади.

Бу проблемани ҳал этмоқ учун корхонани ривожлантириш фонди маблағлари ҳисобига шаҳар ижроия комитети орқали уй-жой қурилишига улуш қўшиш йўли билан 7,5 минг квадрат метр уй-жой қуриш мўлжалланмоқда. Коллективнинг ҳар бир аъзоси асосий ишидан бўш вақтларида Тольятти меҳнаткашларининг ташаббуси асосида уй-жой қурилишида 4 кун ишлаб беришга қарор қилди.

Мажбуриятлар завод коллективининг умумий йиғилишида қабул қилинган.

Ижобий ўзгаришларни мустаҳкамлаб

КПСС XXV СЪЕЗДИ НОМЛИ САМАРҚАНД ХИМИЯ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

КПСС XXVII съезди қарорларидан руҳланган КПСС XXV съезди номли Самарқанд химия заводининг меҳнаткашлари 1986 йилнинг ўн ойида муайян муваффақиятларга эришдилар. Шу давр мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан минерал ўғитлар ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари 147,9 процентни, меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари эса 147,5 процентни ташкил этди.

Коллектив учун уй-жой проблемасини ҳал этиш ишлаб чиқаришда эришилган ижобий ўзгаришларни мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир.

Завод коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 1986—1996 йилларда ҳар бир оилани алоҳида квартира билан таъминлашга қарор қилди, шу мақсадда 1986—1996 йилларда пудрат усули билан 87 минг квадрат метр уй-жой ва иккита болалар боғчаси қурилади. Асосий ишдан бўш вақтда бу объектлар қурилишида коллектив 4 кун ишлайди. Бундан ташқари янги квартирага кўчиб кирадиган ҳар бир киши ўз квартирасини пардозлашда шахсан иштирок этади.

Хўжалик юритишнинг янги шароитларида ишлаб топилган маблағлардан хўжалик ҳисоби билан 320 ўринли пионер лагери, саҳни 0,5 гектар бўлган теплица, 100 хўрандага мўлжалланган кафе-ошхона ва дам олиш зонаси қуришга қарор қилинди.

Мажбуриятлар завод коллективининг умумий йиғилишида қабул қилинган.

Резервларни ишга солиб

УРГАНЧ ЁҒ-МОЙ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қарорларини амалга ошираётган Урганч ёғ-мой комбинатининг маъмурияти, партия ташкилоти бюроси ва жамоат ташкилотлари 1986—1990 йилларда социал программани бажариш юзасидан амалий тадбирлар комплексини ишлаб чиқдилар ва рўёбга чиқармоқдалар.

Бу йил шаҳар ижроия комитети билан биргаликда ўз улушини қўшиш асосида 48 квартирали уй қурилди, хўжалик усули билан эса 280 ўринли болалар комбинати бунёд этилди. Асосий ишлаб чиқаришнинг бешта цехида ва ёрдамчи бўлинмаларда хўжалик усули билан душхоналар, кийиниш-ечиниш хоналари, дам олиш, гигиена ва овқатланиш хоналари қурилди. Соғлиқни сақлаш пункти ва ошхона кенгайтирилди. Комбинат коллективи ўз имкониятлари ва ички резервларни ҳисоблаб чиқиб, ўн иккинчи беш йилликда ҳар бир оилани алоҳида квартира билан таъминлашга қарор қилди. Улуш қўшиш асосида ўз маблағлари ҳисобидан 1986—1990 йилларда 8 минг квадрат метр уй-жой қуриш, Тольятти меҳнаткашлари ташаббуси асосида комбинат учун қурилаётган уй-жойларда асосий ишдан бўш вақтларда 4 кун ишлаб беришга қарор қилинди.

1986 йилда хўжалик усули билан ёпиқ спорт-соғломлаштириш комплекси ва саҳни 11 минг квадрат метр бўлган теплица қурилишини ниҳоясига етказиш мўлжалланмоқда.

Мажбуриятлар комбинат коллективининг умумий йиғилишида қабул қилинган.

ЙИЛИМИЗНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАЙЛИК!

Давлат қабулига ўтишга тайёрмисиз?

Ҳозирлик қизғин

Шу кунларда «Подъёмник» заводи цех ва участкаларида бўлган киши мастерлардан тортиб инженерларгача, бригада бошлиқларидан тортиб оддий ишчиларгача сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга алоҳида эътибор беришаётганлигини сезиши мумкин. Ҳамманинг фикри-ёдида «ишқилиб давлат қабули хизматидагилар олдида уялиб қолмайлик» деган гап.

Корхонада кранларнинг йигирма хили ишлаб чиқарилади. Уларнинг сифати илгари ҳам ёмон эмасди. Буни ҳозирги пайтда завод ўз маҳсулотини чет элдаги ўн иккита давлатга экспорт қилишидан ҳам билса бўлади. Лекин мақсад ана шу ташқи савдони янада кенгайтириш. Бунинг учун эса корхона ўз маҳсулотини жаҳон стандартлари даражасида тайёрлаши лозим.

Завод январь ойидан давлат қабули системасига ўтади. Аммо бу муҳим ишга тайёргарлик ҳозирдаёқ якунловчи босқичга кирди. Давлат қабули хизмати ходимлари ҳар бир деталнн, ҳар бир дастгоҳнинг ишлаш жараёнини стандарт талабларига мувофиқ текшириб кўрмоқдалар. Бу ишга энг яхши мутахассислар жалб этилган. Давлат қабули хизматини кўп йиллар партия бюросига секретарлик қилган собиқ бош инженер Т. Холмуродов бошқармоқда. В. Герасименко ва В. Мутракшовлар ҳам бу хизматга ўтишдан олдин корхона фаолиятига муносиб ҳисса қўшишган. Шу туфайли ҳам улар корхона обрўси ва манфаати учун доимо жон куйдирадилар.

Суратда: (чапдан) давлат қабули хизматчиси В. Мутракшов, слесарь-йиғувчи Л. Сон, техника контроли бўлими назоратчи мастери С. Пономарев ва давлат қабули хизматчиси В. Герасименколар маҳсулот сифатини кўздан кечиришяпти.

В. МОЛГАЧЕВ фотоси.

РСФСР Олий Советининг сессияси

РСФСР Олий Советининг сессияси Россия Федерациясининг 1987 йилги иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планини ва республика бюджетини муҳокама қилмоқда. Сессия 2 декабрь куни Москвада, Катта Кремль саройида очилди.

Депутатлар М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, Н. В. Тализин, А. П. Бирюкова, А. Ф. Добринин, М. В. Зимянин, В. А. Медведев, В. П. Никонов, Г. П. Разумовский, А. Н. Яковлев, И. В. Капитонов ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар.

РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси депутат Н. И. Масленников РСФСРнинг 1987 йилги иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ва 1986 йил планининг бажарилиши тўғрисида доклад қилди.

Докладчи РСФСРнинг 1987 йилги иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг июнь (1986 йил) Пленуми қарорларига мувофиқ ўн иккинчи беш йиллик планининг шу йил учун топшириқлари, сайловчиларнинг депутатларга наказларини ҳисобга олиб ишлаб чиқилганлигини айтди.

Нотиқ миллий даромад ва саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1986 йилда 4 процент кўпайганлиги ва уни 1987 йилда 4,3 процент ошириш планлаштирилаётганини айтди. Агросаноат комплексини ривожлантириш юзасидан мўлжалланаётган тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти ҳажми 1985 йилдагига нисбатан 8,2 процент, меҳнат унумдорлиги эса 10,8 процент ортади.

Социал тараққиёт ва халқ турмуши даражасини янада оширишнинг кенг программаси режаланган. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи, колхозчиларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш ортади, истеъмолнинг ижтимоий фондларидан тўловлар ва имтиёзлар бериш кўпаяди. Келгуси йилда умумий саҳни 63 миллион квадрат метр бўлган уй-жойлар қуриш мўлжалланмоқда.

Сессия кўриб чиқмоғи учун тақдим этилган 1987 йилги республика Давлат бюджетининг лойиҳаси даромадлар ва харажатлар бўйича 107,8 миллиард сўм миқдорида 5,3 процент ўсиш билан белгиланди. РСФСР молия министри депутат А. А. Бобровников шуни маълум қилди. У РСФСРнинг 1987 йилги Давлат бюджети ва республика бюджетининг 1985 йилдаги ижроси тўғрисида доклад қилди.

Шундан кейин депутатлар докладни муҳокама қилишга киришдилар. 3 декабрь куни сессия ўз ишини давом эттирди.

* * *

Россия Федерациясининг меҳнат коллективлари Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун барча ишларни қиладилар. Республика давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлари РСФСР Олий Совети сессияси минбаридан туриб, ана шулар ҳақида гапирдилар. Сессия Москвада, Катта Кремль саройида икки кун иш олиб борди. 3 декабрь куни бўлган мажлисда республиканинг 1987 йилги иқтисодий ва социал тараққиёт плани ва бюджетининг бундан бир кун илгари бошланган муҳокамаси ниҳоясига етди.

Депутатлар Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, Н. В. Тализин, А. П. Бирюкова, А. Ф. Добринин, М. В. Зимянин, В. П. Никонов, И. В. Капитонов ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар.

Сессияда сўзга чиққан нотиқлар план ва бюджетни тасдиқлашни таклиф этиб, хўжалик юритишнинг янги шарт-шароитларига йўналтирилганлик план ва бюджетнинг ўзига хос хислати эканлигини таъкидладилар. Депутатлар социал тараққиёт, халқ фаровонлигини ошириш масалаларини батафсил таҳлил этдилар.

РСФСР Олий Совети Соғлиқни сақлаш, социал таъминот ва спорт доимий комиссияси иши ҳақидаги ахборотни тинглаб, бу масала юзасидан қарор қабул қилди. РСФСР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисида қонун ва қарор ҳам қабул қилинди.

РСФСР Олий Советининг ўн биринчи чақириқ тўртинчи сессияси ўз ишини якунлади.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ТЎРТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўртинчи сессияси 5 декабрь куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари 4 декабрь куни соат 10 дан 19 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг биносида, 5 декабрь куни эса эрталаб соат 8 дан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 5 декабрь куни эрталаб соат 9 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида бўлади.

САНЪАТДА ВА ҲАЁТДА ҲАМ ЖАНГЧИ БЎЛАЙЛИК

Ҳаётнинг ўзи тасвирий санъат усталари олдига замонни ҳис эта билиш, ундаги жамики мураккаб муаммоларни жўшқин курашлар билан ҳаққоний кўрсатиш талабларини қўймоқда. Ўзбекистон Рассомлар союзи правлениесининг 3 декабрь куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида шулар ҳақида гапирилди. Пленумда ижодий союзнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди. Союз правлениесининг раиси Ж. Ю. Умарбеков доклад қилди.

Докладда ва нутқларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг республикада идеология иши самарадорлигини ошириш йўлларини белгилаб берган қарорлари рассомларнинг фаолиятига ҳам бевосита тааллуқли эканлиги таъкидланди. Бу қарорларда ижодий куч-ғайратларни татбиқ этиш кенгайтирилган программаси берилган, ҳаётимизни, ҳозирги замоннинг муҳим масалаларини социалистик реализм позицияларида туриб янада чуқурроқ кўрсатиш, пропаганда таъсирчанлигини ошириш, одамларни коммунистик руҳда тарбиялаш манфаатлари йўлида бадиий англашни, тасвирий ечимни талаб қилувчи энг актуал мавзулар аниқ белгилаб берилган.

Бутун мамлакатда бўлгани сингари республикамизда ҳам қайта қуриш ижтимоий тараққиётимизнинг ҳамма соҳаларини ўз ичига олиб, шитоб билан бормоқда. Совет халқи партия қўйган ва кўлами ҳамда янгилиги жиҳатидан мисли кўрилмаган вазифаларни сабот билан ҳал этмоқда. Бутун жамият ҳаракатга келди, экономикада, социал муносабатларда, маънавий ҳаётда ижобий ўзгаришлар рўй бермоқда. Бу жараён оғриқсиз, силлиқ ўтолмайди — у ижобий ўзгаришларни мустаҳкамлаш борасида қатъий, ғайратли ҳаракатлар қилинишини тақозо этувчи курашдир. Ижодлари оммага ғоявий таъсир этувчи реал куч бўлган рассомлар, дейилди пленумда, бу курашдан четда қолишга, совуқ, сўниқ қалб билан шунчаки ишлашга ҳақли эмаслар. КПСС XXVII съезди ижтимоий онгни кўтарган баландликдан туриб тасвирий санъат аҳволи ва унинг ривожланиш проблемаларига назар ташлаш бугунги кундаги асосий вазифадир. Ўзгаришлар давримизнинг янги-янги ёндашувларни излаш, олға қараш, мумкин қадар кўп куч-ғайрат сарфлаб ишлашдан иборат шиори ҳар бир рассом учун, республика ижодий союзининг барча аъзолари учун муҳаққақ қонун бўлиб қолмоғи керак.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Тасвирий санъатни янада ривожлантириш ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш чоралари тўғрисида» яқинда қабул қилган қарори республикадаги мўйқалам соҳиблари ва нақш усталари учун жанговар иш программаси бўлиб қолди. Республика ижодий союзининг бутун фаолияти ҳозир айни шу фундаментал негизда қайта қурилмоқда. Бу ерда гап, аввало, тасвирий санъатнинг коммунистик бунёдкорлик практикаси билан, Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари ҳал этаётган вазифалар билан алоқаларини мустаҳкамлаш тўғрисида бораётир.

Республикада рўй берган салбий тенденциялар Ўзбекистон Рассомлар союзининг фаолиятида ҳам сезиларли из қолдирди. Дабдабабозлик, кўз-кўз қилиш ва хотиржамлик вазияти тасвирий санъатда ҳам сийқа, ғоявий ва бадиий жиҳатдан баркамол бўлмаган бир қанча асарларни вужудга келтирди. Пленум қатнашчилари ижодий союзда йиғилиб қолган турғунлик ҳоллари тўғрисида ошкора гапирдилар. Сўнгги вақтлардаги кўргазмалар, вернисажларда одамлар, айниқса ёшларнинг қалбида ҳамда руҳида бизнинг юксак социал ва маънавий идеалларимизга интилиш уйғотишга қодир ҳақиқий ёрқин асарлар унча кўп бўлмаётир. Бадиий ижодга талаб жуда пасайиб кетган, мавзулар майдалашиб, дунёқарашда мужмаллик, мешчанларча маҳдудлик ҳоллари кўринмоқда.

Бадиий ижоднинг асосий мавзуи — меҳнат, унинг маънавий муаззамлиги, марказий проблема эса — замондошимиз образини яратишдир, деб таъкидлашди нотиқлар. Шунга қарамай, республиканинг тасвирий санъатида ўз меҳнати билан жамиятимиз бойлигини яратувчи меҳнаткаш ишчининг, ишлаб чиқариш новаторининг образи ҳали муносиб акс эттирилган эмас. Рассомлар ишлаб чиқариш мавзуига қўл урганларида ҳам кўпинча уни ҳақиқий ижодий қизиқиш бўлмагани ҳолда конструкциялар ва шаклларни қалаштириб ҳал этадиларки, уларнинг орасида одам йўқолиб кетади. Тасвирий санъат усталари пахтакорлардан ҳам катта қарздордирлар. Ҳолбуки, ҳар йили Ўзбекистоннинг «оқ олтин»и нақадар қимматга тушаётганлиги республикада яшаётган ва ишлаётганларнинг ҳаммасига яхши маълум.

Жамиятимизнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари қандай ривожланаётганлигини кўрсатиш ижодий илҳом, бадиий кашфиётларнинг ҳақиқатан битмас-туганмас манбаидир, дейилди пленумда. Келаси йили халқимиз, барча тараққийпарвар инсоният нишонлашга тайёргарлик кўраётган Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги рассомлар олдида ана шу жиҳатдан, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм мавзуларини ишлаб чиқишда айниқса кенг имкониятлар очиб беради. Ёрқин тақдирлар, ўтмиш ва ҳозирги замоннинг қаҳрамонликлари рассомлар ўз истеъдодларини, бутун ижодий маҳорат, саховатларини тўла-тўкис очишларига имкон берувчи бадастир материаллар эмасми?

Лекин рассом, деб таъкидлашди нотиқлар, ҳозирги кунларимизнинг қаҳрамонликларини, эришилган зафарлар улуғворлигини акс эттирар экан, ҳамиша ҳақиқий санъат моҳияти бўлган ҳаёт ҳақиқатига содиқ бўлиб қолиши керак. Рассом бизнинг планларимизни амалга оширишга ҳалақит берувчи, бунёдкорлик йўлида олға боришимизга тўсқинлик қилувчи салбий ҳодисалар ёнидан ўтиб кетишга ҳақли эмас. Сатира ва атеистик плакат кўргазмалари ижодий союз республика партия ташкилотининг идеология ишида актив қатнашаётганлигига мисол қилиб келтирилди. Бу кўргазмаларга қўйилган энг яхши ишлар ҳозир кўпайтирилиб, атеистик пропаганда ва бошқа хил пропаганда ишларида жуда қўл келмоқда. Айни маҳалда пленумда тасвирий санъат бошқа жанрларининг усталари шаънига жиддий эътирозлар айтилди. Уларнинг пассив позицияси замон руҳига сира мувофиқ келмайди. Ижодий союзнинг партиявий принципиаллликка, ўзаро юксак талабчанликка асосланган ҳаёти ва фаолиятининг бутун руҳи мана шу позицияларни кучайтирмоғи, барча рассомларни толмас ва собитқадам изланишларга қўзғатмоғи керак, дейишди пленум қатнашчилари. Союз ўзининг сайланган органлари ишини қайта қуришни жадаллаштириши, ошкоравийликни ривожлантириши, соғлом ва амалий танқид ҳамда ўз-ўзини танқидни қарор топтириши лозим. Ёш ижодкор кадрларни тарбиялаш тўғрисида Рассомлар союзи алоҳида ғамхўрлик қилиши керак.

Қайта қуриш масаласи бугунги кунда мамлакатнинг ҳамма ерида бўлгани сингари Ўзбекистон Рассомлар союзи бутун ишининг ҳам асосий масаласидир, деб таъкидлашди якдиллик билан пленум қатнашчилари. Қайта қуришни ҳар ким ўзидан, ўзининг гражданлик ва ижодий позициясини аниқлаб олишдан бошлаши лозим. Тасвирий санъатнинг ҳар бир вакили республикада ва мамлакатда ўтказилаётган катта ишларда, ижтимоий онгни ўзгартириш, меҳнаткашларда коммунистик эътиқодни шакллантиришда ўз ўрнини эгаллаши даркор.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Пленум ишида Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин қатнашди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ ОЛДИДАН

2 декабрь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Совети план-бюджет комиссиясининг республика давлат ҳокимияти олий органи бошқа доимий комиссиялари вакилларининг иштирокида якунловчи мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Совети План-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялари тузган тайёргарлик комиссияларининг вакиллари Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш 1987 йилги Давлат плани ва республика Давлат бюджетининг тегишли бўлимларини олдиндан кўриб чиқиш натижалари тўғрисида ахборот бердилар.

Мажлисда таъкидландики, республиканинг келаси йилги плани ва бюджети тараққиётнинг муҳим проблемаларини, экономикадаги ижобий силжишларни мустаҳкамлашни кўзловчи чоралар кенг комплексини ҳал этишга янгича ёндашувларни реал акс эттиради. Беш йилликнинг иккинчи йилида жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш узоқ муддатли омилларидан тўлароқ фойдаланиш вазифалари турибди. Депутатлар хўжалик фаолиятининг ҳамма соҳаларида қайта қуришни муваффақиятли ниҳоясига етказиш учун халқ хўжалик комплекси барча бўғинлари янада сабот билан ҳар томонлама ишлаши лозим, деб таъкидладилар. Комиссиялар республика экономикаси тармоқлари ишини таҳлил этиб, хўжалик механизмини янгилаш жараёнини тўхтатиб турувчи анча-мунча камчиликларни очиб ташлади, бу камчиликларга барҳам бериш борасида конкрет таклифлар ишлаб чиқди.

Мажлис қатнашчилари доимий комиссияларнинг Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ва республика Давлат бюджети юзасидан чиқарган хулосалари лойиҳаларини, ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўртинчи сессиясида План-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялар қўшма докладини маъқулладилар.

(ЎзТАГ).

ДЕЛЕГАЦИЯ ШАРАФИГА

Македония Социалистик Республикаси Мажлиси делегацияси Ўзбекистон ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқда. Меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалига бордилар, Тошкент чинни заводи меҳнаткашлари билан учрашдилар.

3 декабрь куни Македония Социалистик Республикаси делегацияси шарафига Ўзбекистон ССР Олий Советинг Президиуми ва Министрлар Совети номидан зиёфат берилди. Самимий, дўстона вазиятда ўтган зиёфат чоғида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров ва Македония Социалистик Республикаси Мажлиси Раиси Вулнет Старова нутқ сўзладилар. (ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА МЕҲМОНИ

«Болгаро-Советска дружба» журналининг бош редактори Борис Петков Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда. Меҳмон Бухорода бўлиб, шаҳарнинг тарихий ёдгорликлари ва янги қурилишларини кўздан кечирди, Олмалиқ ва Чирчиқ корхоналарида бўлди.

2 декабрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев Б. Петковни қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Руандани ривожлантириш учун курашувчи Миллий революцион тараққиёт ҳаракати Марказий Комитетининг партия делегацияси Ўзбекистон билан танишиб бўлди.

Меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалини бориб кўрдилар, Тошкент олий партия мактабининг, Оржоникидзе район партия комитетининг иши билан танишдилар, шу райондаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида ҳамда Тошкент чинни заводида бўлдилар.

Руандадан келган делегация Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

АГРОСАНОАТДАГИ ҚАЙТА ҚУРИШГА — КАСАБА СОЮЗ ҒАМХЎРЛИГИ

3 декабрь куни Тошкентда Ўзбекистон агросаноат комплекси ходимлари касаба союзининг биринчи республика конференцияси бўлди. Республика тармоқ касаба союзи комитети раиси Т. Х. Собитовнинг ҳисобот докладида ҳамда делегатларнинг нутқларида колхозлар ва совхозлар, тармоқдаги қайта ишлаш, пахта тозалаш саноати корхоналари ва қишлоқ қурилиш ташкилотлари касаба союз ташкилотларининг ўтган беш йил мобайнидаги фаолияти чуқур ва талабчанлик билан таҳлил этилиб, истиқболга мўлжалланган вазифалар белгиланди.

Партия бошлаб берган халқ хўжалигининг, шу жумладан, экономиканинг қишлоқ хўжалик секторини тубдан қайта қуриш мазкур ишда касаба союз ташкилотларининг ғоят фаол қатнашишини тақозо этиши уқтириб ўтилди. Бунинг учун кенг имкониятлар мавжуд. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети тузилгандан кейин уч миллиондан ортиқ меҳнаткашни бирлаштирган агросаноат комплекси ходимларининг республика касаба союзи тузилди. Бу — мураккаб вазифаларни ҳал этишга қодир бўлган жуда катта кучдир. Меҳнаткашларнинг ижодий активлигини ривожлантириш, ишлаб чиқаришни бошқаришга уларни янада тўлиқроқ жалб этиш асосидагина КПСС XXVII съездида таъкидлаб ўтилганидек, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини бажариш, Озиқ-овқат программасини жадал рўёбга чиқарилишига эришиш мумкин.

Конференцияда шуни ҳисобга олган ҳолда, касаба союз комитетлари ташкилий ишларининг ҳозирги даражаси кўп жиҳатдан бугунги кун талабларига жавоб бермаяпти, деган хулосага келинди. Делегатлар тармоқнинг интенсив ривожланиш йўлига ўтказилишини таъминлаш учун касаба союз ташкилотлари қандай тадбирлар қабул қилиши зарурлиги тўғрисида манфаатдорлик билан гапирдилар.

Социалистик мусобақанинг кенг имкониятларидан ҳали тўла даражада фойдаланилмаётганлиги ҳақли равишда уқтириб ўтилди. Мусобақани ташкил этишда кўпинча расмиятчилик ҳоллари учраб турибди. Касаба союз ташкилотлари фан-техника тараққиёти ютуқларини қишлоқ хўжалигига жорий этиш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш, иқтисод ва тежамкорлик учун кураш, меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этиш билан боғлиқ проблемалар ҳал этилишини ҳали ҳамма жойда ўз назоратига олган, деб бўлмайди.

Касаба союз комитетлари коллектив шартномаларида кўзда тутилган мажбуриятлар ўз вақтида бажарилишига ҳали эришмадилар. Улар меҳнат қонунлари бажарилишини суст назорат қилмоқдалар, одамларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитини яхшилаш тўғрисида етарли даражада ғамхўрлик қилмаяптилар, инсон омилини активлаштиришга зарур даражада аҳамият бермаяптилар.

Делегатлар социал адолат принципларига риоя этилишини таъминлаши керак бўлган касаба союз ташкилотларининг иш услуби ва методларини такомиллаштиришга қаратилган бир қанча конкрет таклифлар киритдилар.

Конференция очиб ташланган камчиликларни тезроқ бартараф этиш, агросаноат комплекси коллективларида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш юзасидан таъсирчан чора-тадбирларни белгилади.

Конференция делегатлари тармоқ касаба союзи республика комитетининг янги раҳбар органларини сайладилар.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. А. Антонов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

СУРАТДА: конференция қатнашчиларидан бир гуруҳи.
Ф. Қурбонбоев фотоси (ЎзТАГ).

ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

3 декабрь куни Тошкентда Уруш ва меҳнат ветеранлари республика ташкилотини тузиш Ташкилот комитетининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Ташкилот комитетининг раиси — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири П. В. Догонкин олиб борди.

Катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган одамларни мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётига, ёш авлодни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида, СССР халқлари дўстлиги, сиёсий ҳушёрлик, интизом, меҳнатга, ўқишга, ҳарбий хизматга онгли муносабатда бўлиш, социалистик Ватан ҳимоясига доимо тайёр туриш руҳида тарбиялашга жалб этиш — тузилаётган ташкилотнинг асосий вазифаси эканлиги таъкидланди. Уруш ва меҳнат ветеранлари ташкилоти пенсионерларнинг ҳаёт ва турмушини яхшилаш билан боғлиқ масалаларни ҳал этишда, уларнинг дам олишини ташкил қилишда актив қатнашади.

Ташкилот комитетининг мажлисида иш плани кўриб чиқилди ва тасдиқланди. Уруш ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифоқ ташкилотининг таъсис конференциясига юбориладиган делегатлар составн маъқулланди. Делегатлар орасида — Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, республиканинг машҳур кишилари, ишлаб чиқариш илғорлари бор.

Мажлис қатнашчилари Уруш ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифоқ ташкилоти Уставининг лойиҳаси билан танишдилар. (ЎзТАГ).

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида шудгорлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун—областлар; иккинчи устун—бир кунда шудгорланган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	2,8	90,0
Наманган	4,0	85,8
Жиззах	3,0	81,2
Навоий	3,6	76,0
Фарғона	2,8	75,7
Самарқанд	4,5	71,7
Бухоро	3,6	68,2
Қашқадарё	3,5	68,0
Сирдарё	4,5	64,6
ҚҚАССР	0,05	62,9
Хоразм	2,5	45,5
Андижон	2,4	36,4
Сурхондарё	3,4	34,9
Республика бўйича:	3,3	67,2

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҚАЙТА ҚУРИШ ЧОРРАҲАЛАРИДА

ИҚТИСОДИЙ ТАФАККУРДАН КИМ ЮТҚАЗГАН?

Аттестация — ишнинг бошланиши

Беш ой илгари Куйбишев номли совхоз дирекцияси ва партия комитети бош мутахассислар, инженер-техник ходимларни аттестациядан ўтказди. Унга таклиф этилганлар, аввало хўжалик экономикасини мустаҳкамлаш вазифаси зиммаларига юклатилган мутахассислар эди. Бинобарин, уларнинг социал-иқтисодий тараққиёт талабларини қандай тушунаётганликлари, хўжалик механизмини қайта қуриш ишига тайёрлиги, янгича ишлаш, фикрлаш доирасини билиш, психологиясини ўрганиш жуда ҳам зарур масала. Чунки ҳар бир раҳбар, мутахассис ҳозирги социал тараққиётнинг туб босқичидаги ўзгаришнинг моҳиятига ета билмай, эскича иш услубларидан воз кеча олмас экан, у қанчалик чиранмасин, ҳудабеҳуда югурмасин, юқори партия ташкилотининг ҳам, ўз коллективининг ҳам умид-ишончини оқлай олмайди. Бугун босилган ҳар бир қадамнинг, сарфланган ҳар бир тийиннинг самараси ўн чандон зиёда бўлишини таъминламайдиган раҳбар, мутахассис коллективни муваффақиятли бошқара олиши қийин. Муваффақиятнинг ягона калити янгича фикрлаш ва уни амалда тадбиқ этиш ҳисобланади.

Бироқ аттестация натижалари амалда кўпчилик ана шу талаблардан анча йироқ эканлигини кўрсатди. Айрим мутахассисларда эскича иш услубларига мойиллик борлиги сезилди.

39 кишидан атиги 24 нафарининг иши аранг қониқарли баҳоланди. Етти мутахассис кадрнинг жавоблари қаноатлантирмади.

Шундай йирик хўжаликда бош ва ўрта мутахассислардан биронтаси ҳам аттестациядан беш баҳо ололмади. Ахир, бош агроном Абдуманноб Кимсанов, бош зоотехник Комилжон Норбўтаев, бош экономист Раймжон Аҳмедов, 2-бўлим агрономи Зайнобиддин Салимов ва бошқалар ўз касбларини миридан-сиригача билишар эди-ку!

Иқтисодий фикрлашга доир бугунги кун савол-жавоблари ўнга яқин мутахассисни ранжитгандек бўлди. 4-бўлим бухгалтери Собиржон Мўминов, бригадир Абдуфатто Мамаалиев, 3-бўлим агрономи Ҳусанбой Маҳмудов қониқарсиз жавоблари учун аттестациядан қайтарилди. Дирекция ва партия комитети аттестацияга қайта тайёргарлик кўриш учун уларга яна бир имконият берди.

Бу тадбирдан ким ютди? Бизнингча, ҳамма муваффақиятли топширганлар ҳам, топшира олмаганлар ҳам ютди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай ташкил қилинган аттестацияда юқоридаги айрим мутахассислар ҳам қониқарли баҳо олди. Улар биринчи аттестациядан чуқур хулоса чиқарганликлари, КПСС XXVII съезди ҳужжатларини синчиклаб ўрганганликлари, иқтисодий ўсиш омиллари ва уларга эришиш йўллари билан танишганликлари маълум бўлди. Шунга қарамай, комиссия жавоблар учун баҳони «3» ёки «4» дан оширмади. Хўш, нима учун?

— Экономика асосларини ўрганиш бу катта гап, — деди совхоз директори Т. Холиқов. — Лекин бу ҳаммаси эмас. Олинган билимларни амалда кўрсатиш, хўжалик экономикасини кўтаришга ҳисса қўшиш бошқа масала. Шундан кейингина «5» баҳо тўғрисида ўйлаш мумкин.

Жадаллаштиришни ким қандай тушунади?

Райкомнинг яқинда бўлиб ўтган бюро мажлисида директорнинг юқоридаги сўзларини яна бир бор эсладик. У мутахассисларнинг оммавий фаолияти ҳақида бежиз гапирмаганди. Бюрода совхоз директорининг хўжалик мутахассислари, инженер-техник ходимларда иқтисодий тафаккурни шакллантириш соҳасида олиб бораётган ишлари юзасидан ҳисоботи эшитилмоқда эди.

Қўрғонтепа районидаги Куйбишев номли совхознинг яқин ўтмишида қолоқлик яққол кўриниб турарди. Кейинги йилларда хўжалик коммунистлари, мутахассислар, район партия, совет ташкилотларининг яқиндан берган ёрдамига таяниб, кўпгина соҳаларда қолоқликка барҳам бердилар. Ўтган беш йилликда пландагига нисбатан 1677 тонна дон, 549 тонна сабзавот, 115 тонна гўшт, 44,2 тонна пилла кўп етиштирдилар. Совхоз ўтган йили давлатга 6422 тонна пахта сотиб, йиллик планни орттириб бажарди. Ҳосилдорлик 27,1 центнерга тўғри келди. Бу йил гектаридан 35 центнердан ҳосил олиш учун кураш борди. Пилла, дон тайёрлаш йиллик, гўшт, сут, тухум топшириш ўтган ойлар планлари орттириб уддаланди.

Совхозда ички хўжалик ҳисобининг нарядсиз усулини жорий этишга эътибор қилинаётганлиги қувонтиради. Ўтган йили бор-йўғи битта бригада пудрат усулига ўтган бўлса, бу йил ҳамма пахтачилик бригадаларида ана шу метод қўлланилмоқда. Дончиликда ва емхашак етиштиришда ҳам оилавий пудрат усулида ишлаётган коллективлар кўпайиб бормоқда.

Қишлоқ хўжалигида меҳнатни ташкил этишнинг қулай формалари иқтисодий тежамкорликка эришишда қўл келаётир. Штатларнинг қисқартирилиши натижасида 8000 сўм иш ҳақи тежалди. 4 та бўлимда юк автомашиналари ўрнида от-аравалардан фойдаланиш бир ойда ўртача 8400 сўмни иқтисод қилишга имкон берди. Чорвачиликда ҳам шундай ҳаракат боряпти.

Қўлга киритилган ютуқлар совхоз дирекцияси ва партия комитетининг хўжалик механизмини такомиллаштириш, ишлаб чиқаришни оқилона ташкил этиш, илғор тажрибаларни кенг қўлланишга мутахассис кадрларнинг масъулиятини ошириш, уларни танлаш ва тарбиялаш соҳасида биргаликда олиб бораётган ишларнинг натижасидир. Шунга қарамай ҳамма ютуқлар ҳам кишини қувонтира бермайди. Кўпгина соҳаларда планлар бажарилаётган бўлса ҳам, бундан хўжалик кўраётган даромад ва фойдалар салмоғи ҳамон пастлигича қолмоқда. Бу гап айниқса, чорвачиликка дахлдордир. Бу ерда ишни пудрат усулида ташкил этишга унчалик шошилишмаяпти. Чорва моллари маҳсулдорлиги жиҳатидан хўжалик область совхозлари орасида охирги ўринларда боряпти. Гўшт, тухум етиштириш таннархи қимматлигича қолмоқда.

Янгича ишлашга ҳамма ўтсин

Район партия комитетининг бюроси коммунист Т. Холиқовнинг Куйбишев номли совхоз мутахассисларида иқтисодий тафаккурни шакллантириш борасида олиб бораётган ишлари юзасидан ҳисоботини эшитар экан, айрим соҳалардаги қолоқлик сабабларини қидиришга уриниб кўрди. Маҳсулот таннархининг қимматлашишига олиб келган сабаблар тўғрисида атрофлича фикрлашилди. Юз берган бошқа камчиликлар ва уларнинг рўй беришида айбдор коммунистларга, мутахассисларга нисбатан партиявий принципиаллик билан баҳо берилди.

Шундай хулосага келиндики, хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришга, даромад ва фойда салмоғини оширишга тўғаноқ бўлаётган энг жиддий тўсиқ бу, аввало, мутахассис кадрларда ташаббускорликнинг етишмаслиги, ишлаб чиқаришга фан-техника янгиликлари, илғор тажрибаларни жорий этишда қатъиятлик кўрсатилмаётганлигидадир. Т. Холиқов бюродаги ҳисоботида «бугунги муҳокама кадрларимизни уйқудан уйғотиб, ўз устида тинмай ишлашларига туртки беради», деганида тамомила ҳақ эди.

Албатта, ўз камчиликларини кўриш, эътироф эта билиш коммунистнинг яхши фазилати. Бироқ бугун КПСС XXVII съездининг программ ҳужжатлари камчиликни йўқотишнинг конкрет йўл-йўриқларини тасаввур этишни, тезроқ амалий ишга ўтишни тақозо этмоқда. «Хўжалик механизмини ҳар қандай қайта қуриш, — дейилади КПСС XXVII съезди ҳужжатларида, — маълумки, онгни қайта қуришдан, фикрлашда ва амалда таркиб топган бир хилликдан воз кечишдан, янги вазифаларни равшан англаб олишдан бошланади... Экономика ва хўжалик механизмини қайта қуришда илм-фанга таяниш ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир».

Бу кўрсатмалар шубҳасиз Куйбишев номли совхоз коммунистлари, мутахассислари учун ҳам жанговар қўлланма бўлиб қолиши керак. Бунда партия комитети, цех партия ташкилотлари зиммасига кўпроқ масъулият юкланади. Улар коммунист мутахассисларнинг авангардлик роли ўз-ўзидан бўлмаслигини равшан англашлари лозим. Бюрога тайёрланган ҳисоботда нима учундир бу ҳақда кам гапирилди. Партком қошида аттестация комиссияси ташкил этилганлиги ҳақида сўз борди, холос.

Бюро мажлисида хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларнинг масъулиятини ошириш, иқтисодий мушоҳадасини шакллантиришга кўмаклашиш, вақти-вақти билан шу хусусда ҳисоботларни эшитиб бориш зарурлиги уқтирилди.

Бюрода яна бир масала эътиборни жалб этди. Унда коммунист Т. Холиқовга берилган партиявий характеристика муҳокама қилинди. Совхоз партия комитети характеристикада коммунистнинг меҳнат ва совхоз ишлаб чиқаришига раҳбарлик фаолиятидаги ижобий фазилатларига ҳаддан ташқари кўп ўрин берганлиги таъкидланди. Бюро коммунистларга бериладиган характеристикаларда уларнинг фаолиятидаги нуқсонлардан ҳам кўз юммаслик кераклигини кўрсатиб ўтди. Бундай тажрибани ҳамма бошланғич партия ташкилотларида қўллайдиган пайт келди. КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми кўрсатмалари шуни талаб этади. Бу ҳамма учун — раҳбар ёки оддий колхозчига ҳам, ишчи ёки мутахассисга ҳам сўзсиз фойдалидир.

М. ИБАЕВ.

• Халқаро воқеалар •

ДЎСТЛАР УЧРАШУВИ

Тошкентликлар Ўзбекистон пойтахти билан биродарлашган шаҳар — Скопье делегациясини қадрдон дўстлардек кутиб олдилар. Делегацияга Скопье шаҳар Мажлиси раисининг ўринбосари Димитар Шешов раҳбарлик қилмоқда.

Македония Социалистик Республикаси пойтахтининг делегацияси «Тошкентда Скопье ҳафталиги»да иштирок этиш учун келди. Бу ҳафталик Тошкент шаҳар партия комитети ва Македония Коммунистлар союзи Скопье шаҳар комитети ўртасидаги ҳамкорлик программаси доирасида ўтказилмоқда.

Скопьелик меҳмонлар В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар ва парадлар ҳиёбонидаги Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйишди.

2 декабрь куни делегация аъзоларини Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин қабул қилди. Суҳбат чоғида Ўзбекистон ва Македония, Тошкент ва Скопье азалдан дўст-қадрдон эканликлари таъкидлаб ўтилди. Йил сайин улар ўртасидаги маданий алоқалар мустаҳкамланмоқда, иқтисодий муносабатлар равнақ топмоқда. Делегациялар айирбошлаш анъанавий тус олди.

Меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалига бордилар, Ўзбекистон пойтахтининг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

МАКЕДОНИЯДАН КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

Македония Социалистик Республикаси Мажлисининг Раиси Вулнет Старова бошчилик қилаётган шу республика Мажлисининг делегацияси Ўзбекистон билан танишишни давом эттирмоқда. Меҳмонлар чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг активлари билан учрашдилар, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, Самарқандга сафар қилдилар.

Македония делегациясининг аъзоларини Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси П. Ҳабибуллаев қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ВАРШАВА

ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари, ПХР Давлат Кенгашининг Раиси В. Ярузельский журналистларнинг бу ерда ўз ишини тамомлаган халқаро учрашуви қатнашчиларини қабул қилди. У халқаро вазият кескинлашган ҳозирги шароитда тинчликни сақлаб қолиш, мулоқотни ривожлантириш йўлида куч-ғайратларни бирлаштириш зарурлиги алоҳида роль ўйнашини таъкидлади. Журналистлар ҳам бу ишда кўмаклашишлари керак. Польша раҳбари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Рейкьявикдаги учрашувда олисни кўзловчи дадил ва ҳалол позицияда турганлигини Польша тўла қўллаб-қувватлаганлигини айтди.

● ТОКИО

Ҳиндистон Коммунистик (марксистик) партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Суржит «Акахата» газетасининг мухбири билан суҳбатда шундай деди: КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визити бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ва қуролсизланишга эришиш учун ғоят муҳим аҳамиятга эгадир.

(ТАСС).

ЖЕНЕВАДА СССР ВА АҚШ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИНИНГ АМАЛИЙ УЧРАШУВИ БОШЛАНДИ

ЖЕНЕВА, 2 декабрь. (ТАСС). Совет томонининг таклифига кўра, бу ерда ядровий ва космик қуроллар юзасидан музокаралар доирасида СССР ва АҚШ делегациялари вакилларининг амалий учрашуви бошланди. Учрашувдаги совет группасига элчи В. П. Карпов, Америка делегациясига элчи М. Кампельман бошчилик қилмоқдалар.

Учрашув чоғида кун тартибига қўйилган масалаларни, аввало Рейкьявикда эришилган аҳдномалар асосида СССР делегацияси шу йилнинг 7 ноябрида тақдим этган янги муҳим таклифларни муҳокама қилишни давом эттириш кўзда тутилмоқда. Учрашувдан мақсад келгуси йилнинг январь ойида ядровий ва космик қуроллар юзасидан ўтказиладиган музокаралар янги даврасининг самарали ишлаши учун шарт-шароит тайёрлашдан иборат.

ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

3 декабрь куни «Тошкентда Скопье ҳафталиги» Ўзбекистон пойтахтида тантана билан очилди. Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри ранг-баранг безатилган. Бу ерга республика пойтахти ишчилар синфининг, ижодкор зиёлиларининг вакиллари, биродарлашган шаҳар — Скопье делегациясининг аъзолари келишди. Ҳафталикнинг очилиш маросимида Македония Социалистик Республикаси Мажлисининг Раиси Вулнет Старова бошчилигидаги Мажлис делегацияси қатнашди.

Икки шаҳарнинг дўстлик байрамлари биринчи марта ўтказилаётгани йўқ. Ҳар сафар бу байрам эсда қоладиган ёрқин воқеага айланмоқда. Ўзбекистон билан Македонияни, Тошкент билан Скопьени боғловчи дўстлик икки халқ бир-бирини бойитишига, иқтисодий ва маданий алоқалар янада ривожланишига ёрдам бермоқда.

Биродарлашган шаҳарлар вакилларининг анъанавий учрашувлари янги мазмун билан бойимоқда, дейишди нотиқлар. Бу учрашувлар халқларимиз турмуши ва маданиятини яхшироқ ўрганишга имкон беришидан ташқари, ядро хавфига қарши куч-ғайратларни бирлаштиришга ҳам имкон бермоқда.

— Шаҳарларимиз ўртасида минглаб километр масофа бўлишига қарамай, улар ўртасидаги анъанавий дўстона алоқалар йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда, — деди Македония пойтахти делегациясининг раҳбари, Скопье шаҳри Мажлиси раисининг ўринбосари Димитар Шешов. — Дўстлик ҳафталикларини ўтказиш биродарлашган шаҳарлар аҳолисининг бир-бирига яқинлашишига кўмак бермоқда. Тошкент билан Скопьенинг тақдирлари ўхшаш. Иккала шаҳар ҳам вайрон қилган зилзиладан кейин тикланиб, янада гўзаллашди. Биз ана шу ажойиб байрамда қатнашишдан хурсандмиз ва яқин келажакда Скопье аҳолиси тошкентликларни шодиёна қабул қилиб олади, деган умиддамиз.

Делегация составида келган Македония санъат усталари тантанали кеча қатнашчиларига «Скопье Тошкентни қутлайди» деган концерт қўйиб бердилар.

«Тошкентда Скопье ҳафталиги» доирасида шаҳарнинг кўргазма заллари, маданият саройларида тошкентликларни Македония ва унинг пойтахти адабиёти ва санъати билан, хўжалик фаолияти билан таништирувчи кўргазмалар очилди. «Бугунги китоблар» экспозицияси, «Скопье рассомлари» деган тасвирий санъат кўргазмаси қизиқиш уйғотмоқда. Тошкент давлат университети маданият саройида уюштирилган карикатуралар кўргазмаси империалистик давлатларнинг милитаристик ниятларига қарши ёрқин норозилик намойиши бўлиб қолди. Кўргазма қуролсизланиш мавзуига бағишланган. Экспозиция планетада тинчликни сақлаш учун кўраш борасида актив ҳаракат қилишга даъват этади.

Кўргазмаларнинг очилиш маросимларида ҳозир бўлган Скопье делегациясининг аъзолари тошкентликларнинг сидқидилдан меҳмондўстликларини тўла ҳис этдилар.

(ЎзТАГ).

САНАГА БАҒИШЛАНДИ

Совет Иттифоқи билан Афғонистон Демократик Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш иккала мамлакат халқларининг манфаатларига, тинчлик ва халқаро хавфсизлик ишига мос бўлиб тушади. СССР билан АДР ўртасида дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг саккиз йиллигига бағишланган жамоатчилик йиғилиши қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Йиғилиш 2 декабрь куни Москвада бўлиб ўтди.

Сўзга чиққан кишилар афғон халқи АХДП раҳбарлигида ички ва ташқи реакциянинг кирдикорлари тўхтовсиз давом этаётган бир шароитда чуқур социал-иқтисодийислоҳотларни амалга ошириш учун кураш олиб бораётганлигини қайд этиб ўтдилар. Совет кишилари Афғонистон тевварагидаги вазиятни республиканинг ички ишларига ҳар қандай аралашишни батамом тўхтатиш асосида ҳар жиҳатдан бартараф этиш учун изчиллик билан курашиб келаётганликлари таъкидланди. Чекланган совет қўшинларининг бир қисми яқинда АДРдан олиб чиқилганлиги СССР муаммони адолатли ҳал этишга интилаётганлигини намойиш этди.

(ТАСС).

ДИҚҚАТ: ТАЖРИБА

БРИГАДИР САЙЛАНАДИ

Норин районидаги «Коммунизм» колхозида бўлганимизда эълонлар тахтасидаги ёзув диққатимизни тортди. Унда: «Ноябрь ойининг ўрталарида бригада бошлиқлари сайлови ўтказилади. Ҳамма бригада аъзолари сайловда иштирок этишлари шарт», деб ёзиб қўйилганди.

Хўжаликда 13 та пахтачилик бригадаси бўлиб, уларнинг барчасида йиллик план ортиғи билан бажарилди. Лекин бригадаларга ажратилган ерларнинг шароити бир хил [illegible]. Жумладан, Мухторжон Мадаминов бошлиқ бригадада гектар бошига 35,5 ўрнига 38,5 центнердан ҳосил олинди. Пахтанинг 90 проценти машиналарда терилди. Беш [illegible] кунида план бажарилди.

Бир центнер пахта таннархи 32 сўмга тушди. Бригада пудрат асосида ишлайди. Шу боисдан теримнинг ўзидан 9,5 минг сўм тежашга эришилди. Иномжон Хирмонов бригадасида эса план [illegible] кетди. Ҳосилдорлик мўлжалдагидан бир центнер юқори бўлди, холос. Коллективда умумий ҳосилнинг 67 проценти машиналарда терилди. Натижада бригада аъзоларининг даромади бошқаларникидан анча кам бўлди. Пахта таннархи ҳам нисбатан қимматлашиб кетди. Ваҳоланки, колхоз бўйича 82 процент пахта агрегатларда йиғиштириб олинди. [illegible] Фақат теримни механизациялаш эвазига хўжалик ўтган йилгидан 130 минг сўм кўп фойда олди.

Бу фактлар колхоз правлениеси ва партия комитети аъзоларини ўйлантириб қўйди. Хўш, нега бригадалар бўйича натижалар ҳар хил? —деган саволга жавоб топиш керак эди. Таҳлиллар шуни кўрсатдики, [illegible]

Шу пайтгача правление ва партия комитети бригада бошлиғини белгилардида, у колхозчиларнинг умумий йиғилишида тасдиқланарди. [illegible]

[illegible] ган ҳутича қўйилди. График бўйича 13 та бригада сайлови бир кунда ўтказиш мўлжалланди. Янгилик ҳаммани қизиқтирди. Шу сабабдан барча колхозчилар белгиланган график бўйича бригада етакчиси сайловида актив қатнашдилар.

Сайловнинг демократик принципи ўз самарасини кўрсатди. [illegible]

— Сайловларда, —дейди колхоз партия комитетининг секретари Абдуғаффор Мамадов. —400 дан зиёд колхозчи қатнашди. [illegible]

[illegible] лар кирадиган алоҳида хонага бюллетенларни ташлайди.

Ш. ХОЛМИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТАҲЛИЛ ВА САБОҚ

ПАХТАМИЗ ИСТИҚБОЛИ

Ёзувчи ўйлари

Евгений БЕРЕЗИКОВ.

Йигирманчи асрда пахта нефть каби кўпгина давлатларнинг иқтисодий сиёсатида асосий хом ашё бўлиб қолди. Мамлакатимизнинг ўзи 36 давлатга пахта толасини экспорт қилади. Совет Иттифоқида пахта етиштириш, уни қайта ишлаш ва ундан пировард маҳсулот олиш билан қарийб 40 миллион киши ўз тақдирини боғлаган.

Саксон олтинчи йил ҳосил йиғим-терими мисолида истиқболга назар солишни ва яна йигирма йилдан сўнгги пахтамизнинг тақдири ҳақида мулоҳаза юритишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйдик.

Маълумки, Сирдарё областида пахта етиштириш йилдан-йилга кўпайиб боряпти. Агар 1970 йилда қўриқ областда 252 минг тоннадан зиёд хирмон кўтарилган бўлса, 1985 йилда 414 минг тоннадан кўпроқ ҳосил йиғиштириб олинди. Область аҳоли жон бошига хом ашё етиштириш бўйича ҳам республикада биринчи ўринда. Мирзачўлликлар инсон меҳнатини, ер ва сув ресурсларини тўғри баҳолай оладилар. Техника ва ўғитдан моҳирлик билан фойдалана биладилар. Шуни ҳам айтиш керакки, қўриқ область пахтакорлари жуда қийин шароитларда меҳнат қилмоқдалар. Шўрхок ерлар, ишчи ресурсларининг етишмаслиги ўз таъсирини кўрсатади. Улар қўлга киритилган тажрибага ва фан-техника тараққиёти афзаллигига таянадилар. Назаримизда ана шу тажриба келажакда пахтачилик қайси йўлдан ривожланишини кўрсатиб бериши мумкин. Қўриқ пахтакорлари эришаётган муваффақиятлар сиру асроридан воқиф бўлиш мақсадида учта пахтачилик хўжалигига бордик.

ДАҚИҚАЛАР ИЧРА ОЛАМ БОР...

Боёвут районидаги Пушкин номли совхозда ялпи ҳосил анча юқори. Совхоз ўтган йили 14201 тонна пахта тайёрлади. Бу кўрсаткич 1986 йилда 14720 тоннадан ошиб кетди. Бундай қараганда 14 минг тонна кўпчиликни ҳайратга солмаслиги мумкин. Аммо республикамизнинг мезони билан ўлчайдиган бўлсак, бу хўжаликни ўртача хўжаликлардан деб бўлмайди. У улкан хўжалик. Гап шундаки, бу ерда пахтакорлар ҳосилни асосан машиналарда териб оладилар.

Машина терими — Пушкин номли совхоз тараққиётининг ойдин йўли бўлиб қолди. Хўжаликда 1983 йилда пахтанинг 62, 1985 йилда 76, 1986 йилда эса 85 проценти машиналарда териб олинди. Пахтачиликдан бехабар одамларга бу рақамлар зерикарли туюлиши мумкин. Аммо кимки, ўз тақдирини пахта билан боғлаган бўлса, у инсоннинг пахта учун машаққатли курашида ҳақиқий юксаклик мезони эканлигини дарров англаб етади.

Ана шу рақамлар замирида Пушкин номли совхознинг пахта йиғим-теримига ҳашарчиларни жалб этмасликдан иборат социал масалани муваффақиятли ҳал этганлиги ётибди. Бу ерда ҳосилни ўзлари етиштирдилар, ўз кучлари билан йиғиб-териб олдилар. Демак, сотилган ҳосил учун бутун даромад — ўзларига. Бултур бу даромад 4 миллион 820 минг сўмни ташкил қилди.

Эҳтимол, кимдир, бу билан ҳеч кимни қойил қолдиролмайсиз, ахир, ушбу совхозда пахтадан бошқа шуғулланадиган тармоқ йўқдир-да, дейиш мумкин. Йўқ, бундай эмас. Совхоз — кўп тармоқли хўжалик. Унда 2400 бош қорамол, 800 бош қўй ва эчки, 3 минг бошдан зиёд чўчқа бор. Кўриниб турибдики, бу ерда хўжалик директори Сайдулла Абдуқодировга пахтадан бошқа ташвишлар етарли.

Директор билан қилган суҳбатимизда шу нарсалар аён бўлди.

— Қиймат қонуни билан бундан буён ҳозиргидек муносабатда бўлиш мумкин эмас, — дейди у. — Шундай пайтлар бўлганки, биз бу қонунга қатъий риоя қилишимиз мумкин эди. Бироқ биз фақат ўзимизнинг ички бозор доирасида вазиятга қараб ҳаракат қилдик. Биз якка-ю ягона социализм мамлакати бўлиб, қандай қилиб бўлмасин яшаб қолишимиз керак эди. Ана ўшанда маблағларни яшаб қолиш учун жамият ичида қайта тақсимлаш масаласи жамиятнинг ўзи учун зарур эди. Эндиликда эса биз ўз тараққиётимизда етукликнинг шундай юқори босқичига қадам қўйдикки, бундан буён бундай тенглилик бизга фақат зарар келтириши мумкин.

Ҳар бир ишлаб чиқариш бирлашмасига, шу жумладан, қишлоқда иқтисодий мустақиллик керак. Бизнинг ҳаётимизда қиймат қонунига қатъий риоя қилиш даркор. Қишлоқ хўжалиги барча тармоқларини, шу жумладан, пахтачиликни ҳам зудлик билан ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш системасига ўтказиш лозим.

Хўжалигимизни олайлик. Биз 1983 йилдан бошлаб иқтисодий қолоқлик нима эканлигини билмаймиз. Совхоз ҳар йили 4 миллион сўмдан 6 миллион сўмгача даромад кўрмоқда. Бироқ, марказий идоралар йил охирига бориб, ана шу маблағни олиб қолади ва у умумий қозонга тушади. У ерда эса бизнинг даромадларимиз қайта тақсимланиб, қолоқ хўжаликларнинг ноишлаб чиқариш сарф-харажатларини қоплашга берилади. Бизга бундай даромаддан ҳеч қандай фойда йўқ. Негаки, у социалистик омилкорлик принциплари асосида бизни иқтисодий жиҳатдан ривожланиш имкониятидан маҳрум қилади. Айни пайтда ўз ишини барбод берган қолоқ хўжаликлар ҳам бундан кўп фойда кўрмайди. Улар биздан олган даромадларини яна хўжасизликка сарфлайверадилар. Демак, биз онгли равишда дангасаларни рағбатлантирмоқдамиз ва иқтисодий жиҳатдан эса бир жойда депсиниб қолмоқдамиз.

Бизнинг жамиятимизда норентабел, иқтисодий жиҳатдан қолоқ хўжаликларга умуман ўрин бўлмаслиги керак. Барча ишлаб чиқариш бирлашмаларини тенг иқтисодий шароитларга қўйиш лозим. Шунда кучсиз хўжаликлар ё фойда берадиган хўжаликка айланади ёки ўз-ўзидан тугайди. У. Юсупов номли колхозда шундай бўлди. У 1983 йилда бўлим ҳуқуқи асосида совхозимизга қўшилди. Бу колхоз биз билан қўшилгунга қадар давлатдан бир миллион сўмга яқин қарздор эди. Бу йил эса бўлимнинг кўрган фойдаси бир миллион сўмдан ошиб кетди. Колхоз ўз далаларида 1600 тонна хом ашё етиштирарди. Худди ана шу майдонлардан 2100 тонна ҳосил олинди. Натижа юқори, аммо у ерда бор-йўғи 120 киши ишлайди. Бунга асосий сабаб бўлимдаги етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси машиналарда териб олинди. Биз қўлимиздан келган ҳамма ишни қиляпмиз. Аммо пахтачилик истиқболи ҳақида фикр юритар эканмиз, бу соҳада олимлар ҳали анчагина қарздор. Улар пахтачилик тараққиётига тўсқинлик қилаётган муаммоларни синчковлик билан ўрганмаяптилар.

Йиғим-теримда ҳосилнинг учдан бир қисмигача, баъзан эса ундан ҳам кўпроғини бой бермоқдамиз. Маълумки, пахтани машинада териб олиш учун ғўза баргини албатта, сунъий равишда тўктириш зарур. Бу соҳада Сирдарё областида муайян ютуқлар қўлга киритилди. Улар республикада биринчи бўлиб ғўзаларга самолётдан туриб эмас, балки, тракторларга ўрнатилган пуркагичлар билан ишлов беришга ўтдилар. Бу, биринчидан, атроф-муҳитни заҳарлашни камайтирса, иккинчидан, анчагина маблағни тежаш имконини беради. Пахтани чаноқларнинг 60—70 проценти очилганда териб олиш анча самарали. Аммо бунда ҳам тўкилмаган барг аралашиб хом ашёни ифлослантиради ва тола таннархи камаяди. Бу хўжаликларга ҳам, пахта тозалаш заводларига ҳам манфаатли эмас. Биз чаноқларнинг 80—90 проценти очилгунча кутиб турамиз. Бундай вазиятда пахтани териш тезлашади. Айни пайтда биз машиналар пахтани теришда кўп ҳосилни тўкиб юбораётгани сабабли ҳам анча зарар кўрмоқдамиз.

Ҳосил йиғим-терими суръатларини оширишга хом ашёни тайёрлов пунктларида қабул қилишнинг эскириб қолган тартиб-қоидалари ҳам халал бермоқда. Бу тартиб-қоидалар ҳосилни араваларда ташиб келтирилган пайтларда жорий қилинган эди. Ўшанда ҳар бир қопдан бир сиқимдан пахта олиниб, унинг сифати текшириб кўрилар, ҳеч қаёққа шошилишнинг ҳожати йўқ эди. Эндиликда эса пахта пунктларига кеча-ю кундуз пахта ортилган юзлаб тележкалар келиб турибди. Пунктлар олдида навбат кутаётганларнинг саноғи йўқ. Техника воситалари, одамлар узоқ вақт бекор туриб қоляпти. Республика бўйича неча юз минг тонналаб ёнилғи самарасиз ишлатиб юбориляпти.

Биз олимлардан тезроқ, шу беш йилликнинг ўзида шундай прибор яратишларини истар эдикки, бу приборлар пахта пунктларига тележкалар кириб келиши билан саноқли дақиқаларда хом ашёнинг намлиги, ифлослиги, сорти ва оғирлиги ҳақида зудлик билан маълумот берсин. Бунинг учун эса пахта тозалаш саноати ўзини пахта контейнерлари билан таъминлаши зарур. Бунда механизатор хом ашёни бункердан тўккач, пахта тайёрлаш пунктига келгач, хом ашё тўла контейнерни майдончага қўяди ва бўшини олиб яна далага йўл олади. Пунктда контейнерни қулай пайтда бўшатиб қўйиш мумкин.

Хуллас, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш экономикасида, хом ашё тайёрлашда, автоматик режимни жорий этишда икки мингинчи йилдаги пахтамиз истиқболини кўряпмиз.

БИЗ ЎЗИМИЗ ИШБОШИ

В. И. Ленин номли колхозда (Гулистон районни) одамларга ҳурмат билан муносабатда бўладилар. Уни сўзда эмас, ишда исботлайдилар. Пахта колхоздаги ҳар бир меҳнатчи ҳаётининг маъноси ва шодлиги бўлиб қолган.

Хўжаликнинг янги раҳбари оила пудратининг катта имкониятларини ҳисобга олди. Колхознинг барча экин майдонлари колхознинг умумий йиғилиши ва правление розилиги билан гектарларга бўлиниб, оилаларга бириктириб берилди. Шу тариқа ҳар бир гектар майдоннинг эгаси топилди. Колхозчиларнинг ўзи ҳар ишда ишбоши бўлдилар. Натижада қишлоқ хўжалик ишлари сифатсиз бажарилибди, деган гапларга ўрин қолмади. Бригада бошлиқларидан бирортаси ҳам менга ҳашарчилар топиб беринг, деб раиснинг олдига келмайдиган бўлди. Ҳа-да, пулни бегона одамларга бериш кимга ёқади?! Меҳнат унумдорлигининг кескин ошганлиги, ишларнинг тўла ҳажмда бажарилганлиги учун колхозчилар оладиган иш ҳақи ўсди. Агар 1983 йилда далада ишлайдиганлар ойига 120 сўм, механизаторлар эса 200 сўм иш ҳақи олишган бўлса, бу кўрсаткичлар 1985 йилга келиб 180 ва 300 сўмга етди. 1986 йил якунларига кўра, иш ҳақи янада ошиши кутилмоқда. Оила бюджетининг йилдан-йилга кўпайиб бораётгани колхозчиларни қўшимча иш қидириш ташвишидан қутултирди. Колхозда меҳнат ресурслари салмоқли равишда кўпайди.

(Давоми тўртинчи бетда).

Қаршидаги территориал ҳисоблаш марказига янги электрон техника олинди. Ўзбекистон ССР Госплани ахборот-ҳисоблаш марказининг бу филиалида эндиликда область халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш проблемаларини муваффақиятли ҳал этишда замонавий техника кўмакчи бўлади. Суратда: ҳисоблаш маркази инженери Замира Пардаева билан катта илмий ходим Боймамат Маҳмадиев «Искра-226» маркали жажжи электрон-ҳисоблаш машинасини ишлатмоқдалар.

Ш. ШАРОПОВ фотоси (ЎзТАГ).

АХБОРОТ

ЮКСАК УНУМДОРЛИК

● Денов ёғ-экстракция заводида қуввати оширилган пресслар ва сепараторлар ишга туширилди.

Улар корхонани модернизациялаш планига мувофиқ эски машина-ускуналар ўрнига ўрнатилди. Чигитдан мой олиш анча кўпайиб, ҳозир у 87 процентга етди. Бу эса тармоқдаги ўртача кўрсаткичдан анча юқоридир. Завод бу йил машина-ускуналарни янгилашга икки юз минг сўмдан кўпроқ маблағ сарфлади.

Денов озиқ-овқат саноати корхонасининг ходимлари технологияни такомиллаштириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳисобига йил бошидан буён 700 тоннадан кўпроқ чигит, 60 тоннага яқин қора мой, бошқа кўпгина ресурсларни тежаб қолдилар.

ШИФОХОНА КЕНГАЙТИРИЛДИ

● Сурхондарёдаги 1-область касалхонасида янги даволаш корпуси қурилди.

60 бемор учун палаталар тахт қилинган уч қаватли бинога неврология, ревматология ва жағ-юз хирургияси бўлимлари эски бинодан кўчиб ўтади.

Беш йилликда областдаги бу йирик шифохонани анча кенгайтириш кўзда тутилган. Бинокорлар яна бир корпусни қуриш учун майдон тайёрламоқдалар. Бу корпус терапевтика бўлимига мўлжалланган. 120 ўринли янги хирургия корпусини қуриш ҳам режалаштирилган. Ана шу объектлар қуриб битказилганидан кейин касалхона ҳозиргидан бир ярим баравар кўп беморларга хизмат қилади.

(ЎзТАГ).

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

МУКОФОТ ТОПШИРИШНИ УНУТИБ ҚЎЙИШДИ

«Қадрли ўртоқлар, сиз жуда яхши ишладингиз: буюртмачиларга 153 ишни бажариб топширдингиз, шулардан 17 таси муддатидан илгари адо этилди. Сиз тайёрлаган 25 лойиҳа юксак баҳо олди. Коллективда меҳнат унумдорлиги 2,1 процент ўсди. Буларнинг ҳаммаси сизга мусобақада бошқа 14 коллективдан ўзиб кетиш имкониятини берди. Сизни муваффақият билан қутлаймиз. Бу муваффақият сизга қанот бахш этади ва янги меҳнат зафарларига илҳомлантиради, деб умид қиламиз...».

Бундан қарийб бир йил муқаддам маданият ёдгорликларини консервация қилиш ва таъмирлаш Ўзбекистон илмий-тадқиқот ва лойиҳа-қидирув институтининг коллективи худди шундай ёки тахминан шунга ўхшаш сўзларни эшитиши мумкин эди. 1985 йилнинг IV квартали натижаларига кўра социалистик мусобақа ғолиби бўлган бу коллектив Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва маданият ходимлари касаба союзлари республика комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлганди. Бунн қарангки, юксак мукофот топшириладиган пайтда биз номини зикр этган байроқ бўлмай қолди. Ниҳоят, тармоқ касаба союзлари республика комитети неча-неча бор эслатаверганидан кейин Маданият министрлиги шундай байроқни топиб келди. Лекин кундалик ишлар билан чалғиб кетишдими, ҳар қалай байроқ нима учун берилганлигини ҳам ёдларидан чиқариб қўйишди.

Батафсилроқ гапириб ўтмасак, айрим нарсалар равшан бўлмай қолади, чоғи: министрлик тармоқ касаба союзлари республика комитети билан биргаликда уч йўналиш бўйича мусобақа ўтказади, булар орасида театр-томоша коллективлари, хўжалик ташкилотлари ва маданий-маърифий муассасалар бор. Биринчи ва учинчи коллективлар ўртасида якунлар йилда бир бор чиқарилади, хўжалик шартномаси асосида ишлайдиган коллективлар ўртасида эса ғолиблар ҳар кварталда аниқланади. Шу аснода мукофотланганлар орасида биз юқорида эслатиб ўтган илмий-тадқиқот ва лойиҳа-қидирув институтидан кейин янги совриндорлар ҳам пайдо бўлиб қолди, беш йилликнинг биринчи йили биринчи кварталида Хоразмдаги махсус илмий таъмирлаш ишлаб чиқариш устахонаси олдинга чиқиб олди. Ундан кейин эса фарғоналиклар биринчи ўринни эгалладилар. Социалистик мусобақанинг бу ғолиблари аввалги пешқадамлардан фарқли равишда ўзларига тегишли мукофотларни олишгандир эҳтимол? Таассуфки, уларни ҳам қутлашни унутиб қўйишди. Республика маданият министрининг ўринбосари Е. С. Чепко хизмат юзасидан Фарғонада сафарда бўлганида иккинчи кварталда мусобақа ғолиби бўлган устахонага ҳам борди. Байроқни тантанали топшириш маросимини ўтказиш унинг хаёлидан кўтарилган кўринди.

Министрликдагилар социалистик мусобақани уюштирган бўлсалар-да, аммо бу муҳим ишга расмиятчилик билан қарадилар. Акс ҳолда, кўчма Қизил байроқларни барвақт тайёрлаб қўймаганларига нима деса бўлади? Министрликнинг бошқа бўлинмаларида ҳам меҳнат беллашуви оқсаб қолган. Актерлар, солистлар, музикачилар шахсий ижодий планлар тузишмаган. Кўпчилик клублар, кутубхоналарда қайси кўрсаткичларга қараб мусобақа ташкил этилганидан ҳам бехабарлар.

— Қашқадарё областидаги босмахоналарда, район маданият ва кинолаштириш бўлимларида ҳанузгача ўн иккинчи беш йиллик учун мусобақа шартлари қайта кўриб чиқилмаган, — дейди маданият ходимлари касаба союзлари республика комитетининг раиси М. М. Тўлаганова. — Амалдаги шартлар ҳам ҳозирги кун талаблари билан мутлақо боғланмаган. Масалан, Сурхондарё областидаги бирорта касаба союз район комитети, бирорта бошланғич ташкилот ўз мажлислари, йиғилишларида социалистик мусобақани ташкил этиш масалаларини кўриб чиқмаган бўлса, мусобақа меҳнат ва ижодий активликнинг қудратли омили бўлиши мумкинми? Мусобақанинг ҳамма иштирокчиларидан ҳам якунлар келмаётган экан, биз мусобақага холис баҳо беришимиз мумкинми?

Бу саволни тармоқ касаба союзининг республика комитетининг ўзига ҳам бериш мумкин, ахир унинг талабчанлиги ва собитқадамлигига ҳам кўп нарса боғлиқ-ку? Бу саволни ташаббус кўрсатиб ишлаши, ўз қўл остидаги бўлинмаларга сўзи ўтиши лозим бўлган республика Маданият министрлигига бериш ҳам жоиз бўлур эди. Фақат панд-насиҳатлар билан масала ҳал этилмаслиги кундай равшан. Мусобақа одамлар иши, улар ижодининг реал якунларига айлангандагина у ҳақиқатан ҳам жонли, ҳақиқатан ҳам таъсирчан бўлиши мумкин.

Э. ТУХВАТУЛЛИНА,
(ЎзТАГ мухбири).

ТИҒИЗ ГРАФИК АСОСИДА

Андижон ип-газлама комбинати йигирув фабрикасининг илғор ишчиси Зулфия Ҳамдамова 1989 йил ҳисобига ишлай бошлади. У кўп станок ишлатиш, илғор иш усулларини қўллаш туфайли меҳнатда жадаллаштиришга муваффақ бўлди. Зулфия нормадаги 8 станок ўрнига 17 станокни ишлатяпти. У ишлаб чиқарган бутун маҳсулотга биринчи сифат категорияси берилмоқда.

З. Ҳамдамова фабрикада бошланган беш йилликда етти йиллик планни бажаришдан иборат социалистик мусобақанинг ташаббускори бўлди.

(ЎзТАГ мухбири).

АГРОСАНОАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

СУРЪАТГА СУРЪАТ ҚЎШИБ

Ўзбекистон районни пахтакорлари бу йил мавжуд ерларнинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олиб, давлатга 35 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб беришга муваффақ бўлдилар. Юқори ҳосилга шудгорлашни кузда — ўз вақтида сифатли ўтказиш билан пухта замин яратилишини яхши билган район деҳқонлари айни кунларда ерҳайдашни уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Айниқса, «Комсомол», «Ғаниобод», «Қўқон», «Қолгандарё» совхозлари, Ғафур Ғулом номли, «Пахтақайнар», Ленин номли колхозларда бу иш намунали ташкил этилган.

«Комсомол» совхози механизаторлари шудгорлашда суръат ва сифат бирлигини таъминлашга эришишмоқда. Хўжаликда ҳозиргача 25 трактор билан 1900 гектар ер шудгордан чиқарилди. Илғор тракторчилардан Қ. Каримов, У. Тиллабоев, Қ. Эгамовларнинг ҳар бири шу кунгача 130—160 гектар ерни сифатли ҳайдаб бердилар.

М. ДАВРОНОВ.

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

Гурлан районидаги «Коммуна» колхозида пахта ҳосилдорлигини йил сайин ошириб боришга эришилмоқда. Бу ҳар бир агротехник тадбир ўз вақтида сифатли адо этилаётганлиги натижасидир. Хўжалик пахтакорлари бу йил ҳам ҳосил йиғиб-териб олинган майдонларни зудлик билан шудгорлаш ишларини бошлаб юбордилар. Дала ишлари группа усулида ташкил этилган. Дастлаб пайкаллар ғўзапоядан тўла тозаланмоқда. Сўнгра ер ҳайдалиб, текисланяпти ва шўр ювиш учун чел олинмоқда. Механизаторлардан А. Ортиқов, А. Исмоилов, Р. Машарипов, О. Шуматов, Х. Аҳмедов, Э. Усанов, К. Жуманиёзовлар кунлик графикларини ортиғи билан адо этиб, ўзаро мусобақада ғолиблик қилишаётир.

Ф. ИШЧЕНКО.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Усмон Юсупов районн чорвадорлари давлатга 2015 тонна серқаймоқ сут топшириб, бу соҳадаги йиллик планни муддатидан илгари ошириб бажардилар. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 520 тонна кўпдир. Эришилган меҳнат ғалабасига Калинин номли, Ульянов номли, «Тошкент», Автономов номли, «Янгиобод» совхозларининг чорвадорлари салмоқли улуш қўшдилар. Район чорвадорлари йил охиригача яна 300 тонна сут топшириш мажбуриятини олишди.

И. УСМОНОВ.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан **И. Қосимов** (Тошкент), **М. Фармонов, Б. Шамсиев** (Самарқанд), **А. Сотволдиев** (Андижон), **Ҳ. Норқулов, Ж. Юсупов** (Қашқадарё), **Б. Маҳмудов** (Наманган), **А. Мадраҳимов** (Фарғона) ҳам дала меҳнатчиларининг ибратли ишлари ҳақида қизиқарли хат-хабарлар йўллашган.

МЕҲНАТКАШЛАР ХАТЛАРИ—«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» НАЗОРАТИДА

Редакциямизга келаётган турли мавзулардаги ариза ва шикоятлар ичида маориф соҳасига доир хатлар учраб турибди. Мактабларда йўл қўйилаётган камчилик ва нуқсонлар газетхонларда ҳақли ва ўринли эътирозлар туғдиряпти. Шундай мазмундаги хатлар юзасидан тегишли ташкилотлардан олинган расмий жавобларнинг айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИ:

— Чироқчи районидаги Куйбишев номли мактаб ўқитувчиси А. Жонқобиловнинг хатида баён этилган фактлар текширилганда қисман тасдиқланди. Район халқ маорифи бўлими буйруғи билан мактабда раҳбарлик ва назоратни бўшаштириб юборганлиги учун У. Кенжаев мактаб директори вазифасидан бўшатилди.

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

— Риштон районидаги 20-мактаб директори Д. Мўйдинов устидан ёзилган шикоят хат район халқ контроли комитети томонидан текширилди ва унинг натижалари муҳокама этилди.

Район халқ контроли комитети қарори билан штат интизомини бузганлиги ва куни узайтирилган группалар иши устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги учун 20-мактаб директори Д. Мўйдиновга қаттиқ виговор берилиб, 200 сўм пул начёти ёзилди.

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

— Хўжаобод районидаги 26-ўрта мактабнинг битирувчилари хати текширилди. Умумтаълим мактаблари ўқувчиларидан имтиҳон олиш, синфдан-синфга кўчириш ва битириш тўғрисидаги инструкцияни бузганликлари, битирувчи синф раҳбари иши устидан назоратни бўшаштириб юборганликлари учун мактаб директори К. Абдураҳмоновага ва собиқ илмий мудир М. Раҳимбердиевга ҳайфсан берилди.

Синф раҳбарлиги ишида жиддий нуқсонларга йўл қўйганлиги, принципсизлиги ва ўз вазифасига совуққонлик билан муносабатда бўлганлиги учун О. Аҳмаджоновга қаттиқ ҳайфсан берилиб, бошқа мактабга ишга ўтказилди.

Умумтаълим мактаблари директорларига мазкур қарорни педагогика советларида синф раҳбарлари, ўқитувчилар иштирокида муҳокама этиш, юқоридаги каби фактларга бошқа йўл қўймаслик юзасидан аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқиш топширилди.

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

— Янгибозор районидаги Муқимий номли 13-ўрта мактабда камчиликларга йўл қўйилаётганлиги ҳақида О. Сайдаматова ёзган хат юзасидан текшириш ўтказилди.

Текшириш якунлари район халқ маорифи бўлимида муҳокама қилинди. Табелни тўлдиришда камчиликларга йўл қўйганликлари ва ёрдамчи хўжаликдан олинган жамғармани ўз вақтида давлат банкига ўтказмаганликлари учун директор вазифасини вақтинча бажарувчи И. Салоев қаттиқ огоҳлантирилди, директорнинг таълим-тарбия ишлари бўйича ўринбосари Ж. Матёқубовга ҳайфсан берилди.

ПАХТАМИЗ ИСТИҚБОЛИ

(Давоми. Боши учинчи бетда).

Хўжаликда ғўзани парвариш қилиш тўла механизациялаштирилгач, йиғим-терим ҳам машиналар зиммасига юклангач, колхозга қўшимча техника воситаси, демак, 40 нафардан зиёд ёш, асосан механизаторлар керак бўлиб қолди. Армия сафидан қайтаётган ёшлар эндиликда шаҳарда эмас, балки, жонажон колхозларида муқим қолишяпти.

Қишлоқ меҳнаткашлари ўзларига нисбатан ҳурмат-эътибор ошганлигини, фарзандларига ғамхўрлик кучайганлигини сездилар. Мана, уч йилдирки, мактаб ўқувчилари қишлоқ хўжалик ишларига деярли жалб этилмаяпти. Чунки колхозда машиналар билан пахтанинг 70 проценти 1984 йилда, 80 проценти 1985 йилда териб олинди. Бу йил эса машина терими 92 процентни ташкил қилди. Жами 3800 тонна пахтанинг бор-йўғи 320 тоннаси қўлда терилгач, ҳашарчиларга иш қолармиди?! Бу йил юқори синф ўқувчиларини фақат 20 кунгагина машиналар кетидан подбор теришга қўйишди, холос. Мавжуд 30 та пахта териш машинасининг ҳар бири 110 тоннадан «оқ олтин» терди. Колхозда механизаторлар имкониятини янада ошириш тўғрисида ўйлашмоқда.

Колхоз раиси А. Шавкатовга «Яна йигирма йилдан кейин пахтанинг келажагини нимада деб ўйлайсиз?» деган саволни бердик. Шунда раис ҳеч иккиланмасдан: «Албатта, у даврда ҳеч ким пахтани қўлда термайди. Бизни пахта етиштиришнинг интенсив технологияси қутқариши лозим. Биз мутахассислардан бу соҳадаги тавсияномаларни ва уларни ҳаётга татбиқ этиш учун моддий-техника воситалари ечимларини кутамиз. Бу иш қанчалик тез бажарилса, қишлоқ меҳнат аҳлининг ҳаёти бундан ҳам енгил бўлади», деган жавобни берди.

ЕР ЧАРЧАБ ҚОЛМАСИН

Ер чарчаб қолмаслиги керак. Ана ўшанда у инсон ғамхўрлигига икки-уч баравар кўп ҳосил билан жавоб қайтаради. Бир вақтлар республикамизда бугунги кун ютуқлари ҳақида ўйлаб, алмашлаб экишга бутунлай эътибор берилмади. Тўғри, ҳозир аҳвол тез тузатилмоқди. Бироқ сусткашлик билан, етарли назоратсиз олиб борилябти. Бу беморнинг уйда даволанишига ўхшайди. Шифокор дори ёзиб беради, сен эса, хоҳла —уни ич, хоҳламасанг — ичма.

Ворошилов районидаги «Социализм» совхозида бир қарашда ишлар яхши кетяпти. Ахир, бу ерда пахта тайёрлаш плани биринчи ноябрда бажарилди. Тайёрланган 8680 тонна хом ашёнинг 93 проценти «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Бу ҳар бир пахтакор, хўжалик орзу қилса бўладиган марра.

Совхозда пахтани тез ва нобуд қилмай йиғиштириб олишди. Бунда 2930 гектар ернинг ғўзаси тўрт кун ичида дефолиация қилинганлиги катта аҳамият касб этди. Барг тўкишни ўн иккинчи сентябрда бошлашган эди, ўн олтинчида тугатишди. Рўйхатдаги пахта териш машиналарининг ҳар бири ҳисобига ўртача 104 тоннадан пахта териб олинди.

Совхоз ишлаб чиқариши жараёнларининг муваффақиятлари ҳақидаги суҳбатдан сўнг «Пахтачилик истиқболи 2000 йилда қандай бўлишини тасаввур қиласиз?», деган саволимизга хўжалик директори Ёқуб Муҳиддинов шундай жавоб қилди:

— Энг аввало, ер тўғрисида жиддий ғамхўрлик қилиш, унинг унумдорлиги ва мелиоратив ҳолатини шу кун талаблари даражасига чиқариш лозим. Чунки, худди шу нарса ғўзани механизация воситалари ёрдамида парвариш қилиш асосидир. Мен алмашлаб экишни тилга олаётганим йўқ. Деҳқон учун алмашлаб экиш қоидаларини бузиш ўз-ўзини ҳалок қилиш билан баробар. Фақат жон аччиғидаги кишигина шундай қадам қўйиши мумкин. Партиямиз КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан сўнг кишиларга ишонч, амалий ва хотиржам вазиятда яшаш, меҳнат қилиш ва хурсанд бўлиш вазиятини яратиб берди. Қишлоқ меҳнаткашлари бундай вазиятни дарров ўз мисолларида ҳис қилдилар ва қишлоқ хўжалик билан жиддий равишда, оқиллик билан шуғулланишга киришдилар.

2000 йил программаси самарали бўлмоғи учун кўп масалаларни ҳал этиш талаб қилинади. Биринчи навбатда ҳар йили планли равишда ерларни яхшилаб текислаш, шудгордан сўнг тупроқни кўнгилдагидек қилиб тартибга келтириш зарур. Бунинг учун эса фан ва ишлаб чиқариш бизга зарур механизмларни етказиб бериши, тупроққа ишлов беришнинг қатъий илмий асосланган технологиясини яратиб бериши даркор. Ҳозирчи, нима бўляпти? Нечта хўжалик бўлса, тупроққа ишлов бериш усули ҳам шунча.

Яхши биласиз, ҳосил муваффақияти уруғни ўз вақтида ва сифатли экиб олишга боғлиқ. Бу соҳада совхозимиз энг мақбул вариантни топгандек бўляпти. Агросаноат комплекси бизга етказиб бераётган сеялкалар бир метрга 13—14 тадан уруғ ташлаш нормасига мослашган. Биз бу қоидага қатъий амал қиляпмиз. Натижада мана, бир неча йилдирки, чеканкадай энг оғир ишдан халос бўлганмиз. Айни пайтда агар чигит униб чиқмаса хафа бўлмаймиз. Қайта экишга киришамиз. Гап ана шу сеялканинг техник кўрсаткичларини янада яхшилаб боришда.

Пахта етиштириш технологиясидаги иккинчи масала— суғориш масаласи.

Биз шундай тараққиёт асрида суғориш масаласида ҳеч нима ўзгармаганлигидан, сувчининг асосий иш қуроли юз йил илгари бўлганидек, ҳозир ҳам кетмон эканлигидан афсусланамиз.

Икки мингинчи йилда пахта далаларида сувчи бўлмаслиги керак. Унинг ўрнига оператор ишлаб сув тақсимотини бошқариб турсин. Бу мутахассис операторлик стенди ёнида туриб, ғўза карталари қандай суғорилаётганлигини назорат қилсин. Уларга неча кубометр сув келаётганини кўриб турсин. Айни пайтда у ўсимликларни ўғит билан озиқлантиришни ташкил қилсин, унинг қўл остидаги дозиметр ўғит концентрацияси қандай бўлаётганлигини тартибга солсин. Бу қуруқ орзу-хаёл эмас. Олимлар шу ҳақда бош қотиришлари лозим. СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги суғоришни механизациялашга ўтказишга уринмоқда ва бу тажриба айни бизнинг совхозимиз территориясида биринчи бор ўтказилди.

Биз СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан суғоришни механизациялаш шартномасини 1974 йилдаёқ имзолаган эдик. Мутахассислар бизнинг фаол кўмагимизда ўшандаёқ экспериментга киришган эдилар. Лойиҳа ишлаб чиқилди. 56 гектардан иборат карта танланди. У нишаблигига қараб участкаларга бўлинди. Новариқлар, шлюзлар ўрнатилди. Шлюз очилиши билан 14 гектардаги картага сув берилади. Бундай қараганда эксперимент ёмон чиқмади. Гарчи, секинлик билан бўлса-да, иш олиб борилди. 1983 йилда ана шу участкада ҳатто Бутуниттифоқ семинари ўтказилди. Бу ерга мутахассислар, олимлар, ҳатто Иттифоқ мелиорация ва сув хўжалиги министри, шунингдек, республика раҳбарлари келишди. Бироқ бизга маълум бўлмаган сабабларга кўра, катта умид боғлаган экспериментни СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги аста-секин унутиб қўйди. Тўғри, министрликда раҳбарлик ўзгарди. Лекин биз 800 гектар ерни суғориш тўғрисидаги шартномани шахсан министр билан эмас, балки, давлат муассасаси билан имзолаган эдик-ку. Ерларни мелиорациялаш билан шуғулланиш ана шу давлат идораси фаолиятининг асоси ва мазмуни-ку. Назаримда, мазкур министрлик раҳбарлигида ўз участкасидаги ишларнинг ҳолати учун масъулият етишмаётганга ўхшайди.

Ўша экспериментал участкага йўл олдик. Ўрнатилган новариқлар, шлюзларни ўт босиб кетган. Ғўза карталари эса аввалгидек ариқ системасида амалга оширилмоқда. Биз ташлаб қўйилган новариқларга, истиқболда ўзини оқлаши лозим бўлган ғоянинг кўмилганлигига қараб туриб, хомуш тортдик. Чунки, бу ерда расмиятчиликнинг олий кўриниши, топширилган иш учун масъулиятсизлик оқибати худди кўзгудагидек акс этиб турарди.

Юқорида қурилиш ишларининг сифати тўғрисида айтилган бўлса-да, халқ маблағларини ҳар томонга сочиб юбориш ҳоллари кишига алам қиларкан. 1978—1983 йилларда бунёд этилган гидроиншоотлар, новариқлар, каналлар, шлюзлар, дамбалар қурилиши сифатсиз бажарилганлиги учун дарз кетмоқда. Йиқилиб тушмоқда ёки бутун бошли иншоотлар сувга ғарқ бўлмоқда. Уларнинг ёнида эса 1915 йилда бунёд этилган сув тақсимлагич ёки шлюз худди фил суягидан ясалгандек бус-бутун турибди. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида бунёд этилган гидроиншоотларга ҳавасинг келади. Уларнинг ҳаммаси юқори технологик сифатда бажарилган. Чунки булар таъсирчан назорат остида виждонан бажарилган. Булар асрлар оша одамларга хизмат қилмоғи учун қурилган. Ҳисоботлар учун эмас. Хуллас, сиз билан биз учун ўйлайдиган, фикр юритадиган, бош қотирадиган нарсалар кўп. Бироқ, вақт кутиб турмайди. У шоширяпти. Қайта қуриш даври талаблари қатъий.

Қайта қуришнинг мураккаб ва сермашаққат жараёнлари ҳақида ҳамроҳимизнинг фикрини сўрадик.

— Мен қайта қуришни, — деди директор, — икки жиҳатда кўраман. Биринчи — шахсий жиҳатда, иккинчиси эса ишлаб чиқаришда. Аввало ҳар бир киши ўзининг ишига бўлган муносабатини ўзгартириши лозим. У уйида ўзи учун қандай ишласа, ишлаб чиқаришда ҳам шундай меҳнат қилиши лозим. У техник бўлиб ишлайдими, пичан ўрадими, дон ёки пахта терадими, ҳаммасини сифатли бажариши, тежаб-тергаши, охирги граммигача йиғиштириб олиши даркор. Мана шунинг ўзи унинг фаолиятида яхшилик сари бурилиш бошланганлигини билдиради.

Агар умуман совхоз бўйича қайта қуриш нималарда кўринаётганини айтадиган бўлсам, 22 октябрдаёқ йилнинг барча ишлаб чиқариш планларини истисносиз адо этдик. Бунда ўз томонимиздан планларнинг бажарилиши учун ҳамма ички хўжалик ресурсларини сафарбар қилдик. Ушбу ютуққа биз ҳақиқий қайта қуришни сўзда эмас, ишлаб чиқариш механизмининг ўзида, одамлар онгида амалда олиб бораётганимиз асосий омил бўлди.

Ишчи, хизматчи, олим, у қаерда бўлмасин, шахсан у мамлакатнинг олтин фонди эканлигини унутмаслиги, ҳамма нарса унга боғлиқлигини яхши англаши лозим.

Ўзбекистон бераётган пахтадан миллиардлаб метр газлама, миллионлаб тонна қимматбаҳо маҳсулотлар олинмоқда.

Пахта — фахримиз. Айни пайтда у Ўзбекистон тақдири ҳамдир. Бу тақдир келажакда қандай бўлади, у ҳам пахтага боғлиқ. Мамлакатда «Пахта» умумдавлат программасини ишлаб чиқиш вақти етди. Уни тасдиқлашдан олдин кенг умумхалқ муҳокамасига қўйиш лозим. Бу программада ерлар, машиналар, пахтанинг ҳосилдор навларидан ташқари, жамиятимизнинг энг қимматбаҳо бойлиги — инсон, унинг орзу-умидлари ўз аксини топиши керак! Бугунги, кўпроқ даражада эса, эртанги кунимиз шундай ёндашишни қатъият билан талаб қилмоқда.

Ёшлар ижодидан

КОММУНИСТ

У кечалар чиқар тўлғаниб
Она замин қайғуси билан.
Ва саҳарлар кетар уйғониб
Буюк кураш туйғуси билан.

Киприкдаги ёшдай илиниб,
Ахир дунё турар омонат...
Ҳамон Ернинг кўкси тилиниб,
Давом этар қирғин, хиёнат.

Қаердадир отилади ўқ,
Кимдир ногоҳ ерга қулайди.
У ўзини ўйламайди, йўқ,
Ёнаётган Ерни ўйлайди...

Кеча-кундуз ўртанар бағри
Ёвузларнинг разолатидан.
Ерни қолиш керак қутқариб
Ядроларнинг ҳалокатидан...

Узоқларда умид отилар,
Катталашар уруш хатари...
Юрагида унинг потирлар
Пикассонинг оппоқ каптари.

У келажак яратар дуркун
Нажоткорга муҳтож жаҳонга
Ва тинчликнинг парвози учун
Айланади чексиз осмонга...

* * *

Тонгим, отдингизми!
Марҳабо...
Куним, ўтдингизми!
Бебаҳо...
Сизлар менга фидо бўлдингиз,
Сизга бўлолмадим мен фидо—
Куним, ўтдингизми!
Бебаҳо
Тонгим, отдингизми!
Марҳабо...

ШОИРНИНГ ҲАЙКАЛИ

Тош одамлар билан
сўнгги нафасгача
курашиб яшаган одамга
нега
тошдан ҳайкал ўрнатдингиз,
одамлар!!..

* * *

Ўзини
ҳимоя қилолмайдиган
одамга
Ватанни
топшириб қўйманг
ишониб...

* * *

Хушомад —
бировдан ўрганиб оладиган
Фазилат эмас.
Хушомад —
одамнинг ўзи суймаган
бошқаларга
суюкли бўлмоқчун ноласи...
Бемеҳр аёлнинг
ташлаб кетган
боласи...

* * *

Бенажот хасталар кўзига қараб
Ёлғонларни англай ол, кўзим,
Ҳақиқатга
Мағлуб
Ёлғонларни...

ЕНГИЛГАН ОДАМ

«Хаёлимда юзлаб романлар
ёзиб ташлайман»
дейди у
шишадаги суюқликни
пиёлага қуяётиб,
«Лекин столга эгилиб,
бир кичик қатра
қоралашга ҳам
ҳушим келмайди»
дейди яна у
Бўш пиёлани
стол устига қўяркан
тарақлатиб...

Баҳодир ИСОМОВ.

Мамлакатимизда одамлар сиҳат-саломатлиги муҳофазаси ҳақида қилинаётган бемисл ғамхўрлик тиббий хизматни бевосита ишлаб чиқариш участкаларига, саноат корхоналарига яқинлаштиришда ҳам кўринади. Жумладан, яқинда Андижон механика заводи қошида замонавий медицина асбоб-ускуналари билан таъминланган янги поликлиника ишга тушди. Бу область саноат корхоналарида очилган биринчи поликлиникадир. Саломатлик масканида ўттизга яқин малакали шифокор кунига 250 беморга тиббий хизмат кўрсатмоқда.

Суратда: шифокор З. Дмитриенко беморни кўздан кечирмоқда.

Г. Кечкин фотоси.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

САҚОҚУШ МАДАД СЎРАЙДИ

Ўзбекистон ҳавзаларидан тамомила кетиб қолгандек бўлиб туюлган сақоқуш (бирқозон) яна ўлкамизга қайтиб келди. Халқаро «Қизил китоб»га ёзилган шу нодир қушларнинг бутун бир оиласи ўтган ёз Қизилқум чеккасида табиатнинг ҳушманзара бир гўшасини ёқтириб қолди.

Жиззах областининг Фориш районида қарийб икки юз минг гектар майдонга ястанган Айдар-Арнасой кўлларининг серхўрак қамишзорлари уларни жалб этди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси зоология ва паразитология институтининг экспедицияси бу ерда сақоқушлар галасини кўрди.

Илгари сақоқушлар Орол денгизи бўйидаги тўқайзорларга уя қуриб, бола очарди. Лекин денгиз саёзланиб қолганидан бери қушлар унинг ҳаётсиз қирғоқларидан, шунингдек Амударёнинг қуриб бораётган дельтасидан йўқолиб кетди. Жиззахдаги катта сув ва ўт-ўланлар барқ уриб ўсган илиқ-иссиқ қумлоқ ороллар ана шу сақоқушларни бу ерларга жалб этган.

Бу қушлар мамлакатимизнинг бошқа регионларида ҳам жуда оз. Кейинги йилларда ўтказилган кузатишлар жаҳонда бу гўзал қушларнинг кўпайиши ниҳоятда секин бораётганлигини кўрсатмоқда: планетада уя қурадиган ва яшайдиган жойлар тобора камайиб бормоқда.

— Арнасой зонаси — кўпгина учиб ўтувчи қушларни жалб этувчи табиатнинг ноёб бир гўшасидир, — дейди институт орнитология лабораториясининг мудири, биология фанлари кандидати М. Остапенко.

— Бу ерда қашқалдоқ ва катта баклон (қорабузов), бўз турна ва оқ турна уя қурмоқда. Балчиқчи қушларнинг (лойхўрак) кўпгина турлари иссиқ ўлкаларга учиб кетаётиб, тўхтаб ўтмоқда. Лекин овчилар ва балиқчилар ороллардаги тинчлик ва осудаликни бузмоқдалар. Сув қушларининг уялари бузилмоқда, анча-мунча қушлар тўрга тушиб нобуд бўлмоқда. Оролларни сув ювиб бораётганлиги ҳам вазиятни кескинлаштирмоқда. Йўқолиб бораётган кўпгина турларни қутқариб қолиш, улар учун қулай шароитлар вужудга келтириш учун шошилинч чоралар зарур.

Олимлар Арнасой кўлларидаги қуш галаларини муҳофаза этиш борасида тавсиялар ишлаб чиқиб, уни республика ўрмон хўжалиги министрлигига топширдилар. Келаси йил бу ерда орнитология қўриқхонасини барпо этиш мўлжалланади. Аммо министрликдан маълум қилишларича, республика Балиқ хўжалиги давлат комитетининг тутган позицияси сабабидан муҳофаза чораларини амалга ошириш қийинлашмоқда. Комитетнинг бу ердаги балиқчилик артеллари кўлларга назоратсиз эгалик қилиб турибди ва бунга бировнинг аралашишини сира ҳам истамаётир.

Ниҳоят идоралар ўртасидаги низолар бартараф этиладиган вақт келганда муҳофаза қилинадиган қушларнинг ўзи қолмаслиги ҳам мумкин. Шунда сақоқушлар ҳам йўқолиб кетади, бу сафар тоабад кетади.

Л. СТРУННИКОВА, (ЎзТАГ).

СМОЛЯН ШАҲРИДА ЎЗБЕКИСТОН РАССОМЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

СОФИЯ. Смолян шаҳрининг округ бадиий галереясига келаётган киши Совет Ўзбекистонининг ранго-ранг ва ўзига хос олами билан ошно бўлади. Бу ерда Ўрта Осиёдаги ана шу республика 20 рассоми тақдим этган 25 ранг тасвир полотносидан иборат кўргазма очилди. Кўргазма Смолян шаҳри меҳнаткашларини 18 миллион нафар халқнинг ўзига хос турмуш тарзи, шодлик уфуриб турган тўй-томошалари, байрамлари билан таништирди.

Болгар—Совет дўстлиги умумхалқ комитети уюштирган бу кўргазмани округ меҳнаткашлари қизиқиб томоша қилмоқдалар.

(ТАСС).

Спорт

ГИМНАСТИКА:

НАФОСАТ БАҲСИДА

Тошкентда Ўзбекистон кубоги учун нафис гимнастика бўйича ўтказилган мусобақада 50 дан ортиқ спортчи иштирок этди. Нафосат баҳсида тошкентлик халқаро классдаги спорт мастери Марина Николаева мухлисларни қувонтирди. У арғамчи, тўп, лента ва булава билан нафис машқларни бажаришда маҳорат кўрсатиб, бош совринни қўлга киритди.

Волгоградда эса қизлар ўртасида СССР биринчилиги мусобақалари бўлиб ўтди. Бу ерда тошкентлик Елена Холодова жами 104,6 балл тўплаб зафар қучди.

КУРАШ:

ҚИЗҒИН БЕЛЛАШУВЛАР

Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида генерал Собир Раҳимов хотира-соврини учун ўтказилган анъанавий Бутуниттифоқ турнирида 200 га яқин полвон ўзаро беллашди. Мусобақада республикамиз вакиллари муваффақиятли куч синашишга ҳаракат қилишди. Жумладан, ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони И. Илёсов биринчи ўринни эгаллади. Фарғоналик В. Шабанов ҳам ҳал қилувчи баҳсда муваффақият қозониб, ғолиблик супасига кўтарилди. А. Нагорний билан Ш. Раҳмоновлар бронза медали совриндори бўлишди.

ОБ-ҲАВО

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг хабар қилишича, бугун республикада ҳавонинг булутли бўлиши, ёмғир ёғиши кутилади, тоғли районларда қор тушади. Ғарбдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 2—7, кундузи 5—10 даража, жанубда 15 даражагача иссиқ бўлади. Шимолда кечаси 0—5 даража совуқ, кундузи 2 даража совуқ билан 3 даража иссиқ ўртасида бўлади.

Тошкентда ҳаво булутли бўлиб, ёмғир ёғади, ғарбдан секундига 3—8 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 3—5, кундузи 8—10 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

(«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 6 декабрда чиқади)

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
кафедралар бўйича
профессор-ўқитувчилар составидаги
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: жисмоний тарбия (педагогика фанлари доктори ёки кандидати);

хорижий Шарқ мамлакатлари адабиёти **профессори;**

доцентлар: математик анализ, биохимия, илмий коммунизм, жисмоний тарбия, ўзбек классик адабиёти, умумий физика факультетлараро кафедраси, минералогия, умумий геология, чет элликлар учун рус тили, совет маъмурий ва молия ҳуқуқи, ижтимоий факультетларда КПСС тарихи (2 ўрин);

катта ўқитувчилар: илмий коммунизм, (ўзбек тилида ўқитилади), илмий коммунизм (рус тилида ўқитилади), табиий факультетларда немис ва француз тиллари, чет элликлар учун 10 ойлик курслар (араб тили), туркий филология, умумий геология, жисмоний тарбия (волейбол бўйича), олий нав ўсимликлар, алгебра ва сонлар назарияси, геометрия ва топология, ижтимоий факультетларда сиёсий иқтисод, атмосфера физикаси (астрономия бўлими), совет маъмурий ва молия ҳуқуқи хорижий Шарқ мамлакатлари тарихи, немис филологияси;

ўқитувчилар: ижтимоий факультетларда фалсафа, рус тили ва адабиёти ўқитиш методикаси, табиий факультетларда немис ва француз тиллари, эрон филологияси (2);

ассистентлар: геофизика, умумий геология, атмосфера физикаси (астрономия бўлими).

КОНКУРС МУДДАТИ — 28 ДЕКАБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, 95-алоқа бўлими, ТошДУнинг маъмурий биноси, 6-қават, 63-хона (кадрлар бўлими). Телефон 46-02-22).

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!
1987 йил 1 январдан 10 январгача «ЁШЛИК» СПОРТ АРЕНАСИ

ЯНГИ ЙИЛ АРЧА ТОМОШАЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Сиз бу ерда адабий асарлар, эртаклар, мультфильмлардаги севимли қаҳрамонлар билан учрашасиз. М. Горький номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли рус академик драма театрининг артистлари бу театрлашган томошаларда банд бўладилар.

Томошалар соат 12 ва 14.00 да бошланади.

ХУШ КЕЛИБСИЗ!

Коллектив бўлиб кўриш учун «Пахтакор» Марказий стадиони кассаларида соат 10 дан 19.00гача заявкалар қабул қилинмоқда.

Маълумотлар олиш учун телефон 41-30-23.

Давлат ветеринария тармоқлари, совхозлар, колхозлар, илмий-тадқиқот институтлари, чорвачилик комплекслари, паррандачилик фабрикалари, агрохимия лабораториялари ва Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг бошқа ташкилотлари, шунингдек турли идораларнинг ёрдамчи хўжаликлари раҳбарлари

ДИҚҚАТИГА!

«УЗГЛАВЗООВЕТСНАБ»

1988 ЙИЛГА АГРОЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТОВАРЛАРИ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Буюртмалар истеъмолчилар томонидан область бошқармаларига, «Зооветснаб»нинг районлараро бўлимларига ва территориал жойлашишига қараб ветеринария аптекаларига берилади.

Ташкилотлардан дори-дармонлар, биопрепаратлар, дезинфекция воситаларига буюртмалар қабул қилиш муддати—1986 йил 10 декабргача, агрозооветеринария товарларининг қолган бошқа турларига — 1987 йил 1 январгача.

«Узбекгидроэнергострой» трестининг
ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ИШЛАР БОШҚАРМАСИ
пўлат ва темир-бетон конструкциялари монтажи бўйича монтажчиларни, газ-электр пайвандчиларни

ЯНГИ АНГРЕН ГРЭСи ҚУРИЛИШИГА

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Меҳнатга ишбай тарзида ҳақ тўланади.

Ёлғиз кишиларга шинам ва қулай ётоқхоналардан жой берилади, оиласи бўлганлар бир йил мобайнида квартира оладилар.

Юқорида таъкидланган ихтисосга эга бўлмаган кишилар ўқув комбинатига ўқишга юбориладилар.

Тегишли маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин:

Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 22-уй. Телефон 41-33-61;

Нуробод посёлкаси, Янги Ангрен ГРЭСи, ихтисослаштирилган ишлар бошқармаси участкаси.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
КУРОРТОЛОГИЯ ВА ФИЗИОТЕРАПИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

бўлимларнинг кичик илмий ходимлари: климатология группаси билан курорт ресурсларини излаш ва ўрганиш (химик), физиотерапия ва санаторий-курорт муассасаларининг медицина проблемалари.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700084, Тошкент шаҳри, Хуршид кўчаси, 4-уй. Телефонлар: 34-14-02, 34-55-00.

Ўзбекистон Композиторлар союзи, СССР Музика фондининг Ўзбекистон бўлими правлениелари, Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликларни муҳофаза қилиш жамияти ва Ўзбекистон Композиторлар союзининг совет музикасини пропаганда қилиш бюроси коллективлари Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Маданият ёдгорликлари бош илмий-ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ф. М. Ашрафийга онаси

Мунаввар Раҳимовна АШРАФИЙнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Физика-техника институти коллективи катта илмий ходим А. М. Ғафуровга онаси

Сидиқа ҒАФУРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ўзбекистон «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи бош директор ўринбосари Н. А. Муминовга опаси

Мукаррам АБДУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/XII да **Иоланта,** 5/XII да **Корсар,** 6/XII да **Самарқанд ушшоғи** (Зебуннисо. премьера).

Тингланг, томоша қилинг — 4 ДЕКАБРЬ, ПАЙШАНБА

ТВ

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Жен Эйр». Бадиий фильм. 3 ва 4-сериялар. 11.35 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Концерт. 16.30 — «Шахмат мактаби». 17.00 — Ҳужжатли фильм. 18.00 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.45 — «Сўзни амалда иш билан оқла». 19.15 —«Дунё воқеалари». 19.30 — М. Пархоменко куйлайди. 20.00 — «Давлат қабули: сифат учун кураш». 20.30 — «Жен Эйр». Бадиий фильм, 4-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Катта ёшдагилар учун контрол иш». 23.10 — «Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Испан тили. 10.55 — А. Твардовский. «Олис-олисларда». 11.40 — Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. 12.10 — «Қоронғулик мўъжизаси». 13.05 Драматургия ва театр. 14.30— «Ҳақиқий эркакча ҳаёт». Бадиий фильм. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 18.55 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 19.30 — Ритмик гимнастика. 20.00 — Концерт. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Ҳужжатли фильм.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Беш йиллик одимлари». 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Табиатшунослик. 17.00 — Ҳужжатли фильм. 17.30 — География. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.25 — «Инсон саломатлиги ва атроф-муҳитни зарарли химиявий таъсирдан сақлаш». 19.00 — «Чорвадор». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Совет Ўзбекистони композиторлари». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Илғор тажриба ишлаб чиқаришга». 21.20 — Телефильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари».

УзТВ-II. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.50 — Реклама. 21.00 — «Шаҳар юмушлари ва муаммолар». 21.30 — «Время». 22.05 — Фрунзе. «Тиканли экран» изидан. 22.35 — «Мовий тоғлар ёки ғаройиб воқеа». Кинокомедия.

Р

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон композиторларининг оммабоп қўшиқлари. 9.30 — Халқ ансамбллари концерти. 9.50 — «Бу ҳақда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленумида гапирилган эди». 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Малши». 13.30 — Концерт. 14.00— Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 16.00 — «Совет тупроғидаги учрашувлар». 18.15 — Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари. 18.30 — Болалар учун қўшиқлар. 18.40 — «Аланга». 19.25 — «Юность Узбекистана», 21.00 — Халқаро кундалик. 21.10 — «Қармоқ». 21.30 — «Чорвадорлар. Сизлар учун».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.